

Előfizetési árak:

Egész évre 5 ft — kr
Fél évre 2 ft 50 kr.
Negyed évre 1 ft 25 kr.

Készleteknek, körjegyzőknek
és utóiratoknak egész évre 4 ft.

Minden a lap szellemi részét illető
kérdések a szerkesztőségbe (telep
város, papnövelde utca 3. sz.) — az
előfizetők, hirdetések és felszám-
lások a kiadói hivatalba, Huszár István
könyvkereskedésbe küldendők.

Megjelen vasárnaponként.

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetési árak:

Egy négyhasábos petitorsor
ára helyegyen kívül 8 kr.
Toltszori közlésnél árked-
vezmény.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 ft 30 kr bő-
lyeggel együtt. — minden
további megkezdett 100 szö
után 1 frttal több.

Kéziratok nem adtnak
viszsa.

Egyes szám ára 10 kr.

Mély tisztelettel kérjük mindazo-
kat, kik a „Nyitramegyei Szemle“ ezen
számát kezeikhez veszik, miszerint az
előfizetési pénzt mielőbb beküldeni sze-
veskedjenek, amennyiben azt még ed-
dig meg nem tették volna, hogy a
kiadóhivatal a nyomtatandó példányok
száma iránt tájékozva legyen, s a lap
szétküldésében fenakadás ne történ-
jék. — Az előfizetési feltételek a lap
homlokán olvashatók.

A „Nyitramegyei Szemle“
kiadóhivatala.

A magyarság térfoglalása.

Mikor a magyarok Mózes, Álmos
elvezette őseinket az ígért földre, hogy
e tejjel-mézzel folyó Kánaánt elfoglalja;
mikor Árpád felkerekedett és hős vezé-
reivel megszerezte e szép hazát, utódi
századokon dicsőséggel uralkodtak: min-
denütt széles e honban az édes magyar
szó hangzott szerteszét. A mostoha idők
duló viharjai, a tatársorda vad pusztí-
tásai, a százötven éves török uralom, a
német befolyás, az erzsákos elnyomatás,
már-már megölték a nemzeti szellemet.
De csak szunyadt, nem halt meg.

A magyarság végleges kiirtására a
reakció sötét alakjai még egy kísérletet
tűntek, orvul támadtak meg, aztán ránk
zúdították a köröskörül lakó nemzetisé-
geket, de bár folyt a magyar vér s elhul-
lottak legjobbjaink, kiirtani nem sikerült.
A szabadságharc gyászos korszaka után
a reakció nem nyugodott addig, míg a
magyar szellem meg nem öli. A Bach-
korszak rémes alakjai, kriptaszagu beam-
terei valóságos sárkány-tüzet fújtak rák,
azonban élt és él a magyarok Istene, ki
atyai gondnal ápolta az alvó nemzeti ér-
zületet.

A kiegyezés utáni aerában, bár csak
huszonöt év rövid ideje van hátunk mö-
gött, igen sok történt a magyarság ér-
dekében. A felvidéken bámulatosan ma-
gyarosodnak a mi — különben jölelők
— tótjaink. Utörö, ugyszólván vezérvár-
megye e tekintetben Nyitramegye. Léte-
sült a felvidéki kultúregylet, mely esen-
desen, zajtalanul működik, de annál biz-
tosabb sikerrel terjeszti a nemzeti eszmét.
Az „E. M. K. E.“ öre és védbás-
tyája az erdélyi magyarságnak. Néhány
éve alakult a „Dunántúli Közművelődési

Egylet“, melynek célja a tömeges kíván-
dorlást megakadályozni. A sok kultur-
egylet mind hazafias missziót teljesít,
mert a különböző nemzetiségeket úgy a
magyar állameszmének, mint a magyar
nemzeti szellemnek nyerek meg.

De ezek mind szétágazó erek, a va-
lódi nemzeti eszme gőcpontjának Buda-
pestnek, az ország fő- és székvárosának
kell lennie. Ez ad impulzust az ország
többi városainak, ez mutat irányt, hogy
miként kelljen épülni és fejleszteni a
nemzeti szellemet. És Budapest megette
a magáét. Alig egy éve, hogy kibontotta
zászlaját a felébredt és hevesen látkető
magyar szellem és létesítette a „Magyar
Egyesület“-et.

Már is érezhető a derék egyesület
működése. Eltűntek a német cégtáblák
jórészt, a német színház nem bírt ham-
vaiból feltámadni, a magyar szó gyak-
rabban és szejtében hangzik, a kavéhá-
zak és vendéglők dicséretesen magyaros-
odnak. Ez oly eredmény, mely méltán
tölt el örömmel minden hazafit szívet.

A magyar nyelvnek illetén térfog-
lalása serkentse, buzdítsa a vidéket is
s létesítsenek flókegyesületeket. Az „Egye-
sület“ ez exponált vidékekre ugysz tekin-
tetten lesz, de okvetlen szükséges, hogy
az első lépés, a kezdeményező mozgalom
arról a vidékről történjék.

A társadalom megteszi, sőt már is
megette mulhatlanul a kötelességét, de
nagy feladat vár e téren a kormányra.
Magyarosítsa meg a kormány a helyne-
veket s ne tölje, hogy egyik tagja a
honvédelmi miniszter átirataiban és ven-
deleteiben a német helyneveket használja;
továbbá ne tölje, hogy a mi kegyel-
münkből megtört és zsírunkon elősködő
hazai német sajtó Pressburgot, Neusohlt,
Fünfkirchen-t, Neuhauselt, Neutra-t stb.
írjon. A kormány kötelessége erre hatni,
hogy jövőben ilyesmi elő ne forduljanak.

Ha vállatve: a kormány és társa-
dalom nemes feladatuk tudatában a magyar
nemzeti szellem terjesztését minden esz-
közzel előmozdítják, akkor bátran elmond-
hatjuk a költővei:

„Állsz még, állsz, szeretett hazám!
Nem dől még alacsony porba nemes fejed.“

K. Mártonffy Imre.

A nagytapolcsányi csataterről.

Amit előbbi számunkban megjósoltunk,
békövetkezett: Hieronymi belügyminiszter
január 2-án táviratilag értesítette a megyét,
hogy miután a szabadelvű párt egyezsége
jönni nem tudott, adott szavához képest,
hogy csak a párt egyesülése esetén reflektál
a mandátumra, kénytelen megköszönni a bi-
zalmat. A három megmaradt jelölt tehát —
Vogelfrei. A kitűzött Hieronymi-lobogók be-
vonatnak, a feher tollakat, melyek amugy
is nagyon hasonlítottak egy jókora hópe-
helyhez, az atyafiak sapkájáról elsöpörte a
viharos szél.

Ha még volna idő, és más idő, mert
az orkánt a legnagyobb jóakarattal sem
lehet időnek nevezni, még talpra állott volna
a megye. De most, midőn a közlekedés meg-
szakadt, igen nehéz új jelöltet teremteni,
jobbna mondvá, új jelöltnék pártot toborzani.
A határidő, jan. 9. amugy is oly közel van,
hogy ez alatt még a legbuzgóbb apparátus
mellett sem lehetett volna pártot teremteni.
A tapolcsányi „beteg“ szolgabíró — felépült,
kedves egészségére vájké a kis pihenés.
Toth Lajos szolgabíró pedig, a ki a tapo-
csányi szolgabírónál jóval — egészségesebb,
most vissza mehet álomlására, mert a ta-
polcsányi teendőket most már agoniában is
lehet elvégezni.

Dr. Szulyovszky báró Haupt-Stummer
társaságában tisztelettel Wekerlenél, s mi-
után Forinyak altábornagy s honvédségi
adlatus a jelölt aposa is közbevetette magá-
t, a kormány elfogadta jelölését s Hieronymi
visszalépett, illetőleg kiar a parancsot,
hogy nevével többé ne korteskedjenek. Ezen-
kívül, hogy lapunk mult számában elszökt
nézet — melylyel különben teljesen elszige-
telve állottunk akkor — egész terjedelmében
megvalósuljon, Budapestről kiadott a pa-
rancs, hogy minden erővel Szulyovszkyt kell
hivatalosan támogatni. Da ist aber guter
Rath theuer! A szolgabírák, jegyzők, közsé-
gi bírák eddig egyebet sem tettek, mint
választóikat szótárolva Hi-e-ro-ny-mi nevere
tanították, — s mint volt alkalmunk meg-
győződni, — elég silány sikerrel; most ha-
marjában eloben a rosz időben — vedleniök
kellett. Elfogadják azt, akire előbb anathe-
mát mondtak. Ez még az amolyan erős
kormányparti megére is, mint a minő Nyitra-
megye, sok. Ezen hirtelen frontváltozás alig-
hanem erős erkölcsi veszteséggel fog járni
a szabadelvű pártnak. A nép aem sokat fog
adni azokra, akik jan. 2-ára, 3-ára hirtelen
fordítanak a bundán, s a belést, melyet óva-
atosan takargattak, most ostentatíve mutog-
tatják. — Ezt a kényszerfrigyét aligha fogja
tartós boldogság követni, s a két hátralevő
jelölt chance-ai jelentékenyen jobbra for-
dultak.

Dr. Rudnyánszky Bela eleven pártja
most minden erejét megfeszíti, hogy ügyét

diadalra juttassa, s a jeles fiatal ember tel-
jes mértékben bírja a megye — magán
rokonszenvét; azért pártfelei erős bizalom-
mal vannak jelöltjük diadalra iraut. A vá-
lasztás eredményéről most véleménynt mon-
dani igen nehéz, mert a közlekedés megsza-
kadott, a posta szünetelt, s a mára (jan. 5.)
Nyitrára összehívott főkortések sem jelen-
hettek meg teljes számban. Természetesen
a mi értesüléseink is csak hézagokos lehet-
nek, de annyit bizvást előre lehet mondani,
hogy a január 9-en tartandó választás nem
lesz döntő, az csak seletezni fogja a jelöl-
teket, és bizonyára pótválasztásra lesz
szükség.

Dr. Komlóssy képviselőjelöltet kontu-
máciába helyezte a förtөгет a tötmegyeri
állomáson, s babonás ellenfelei most rosz
omenre következtetnek abból.

* * *

A fuzionált kormánypárti jelölt pro-
grambeszédjéről egy igen tisztelt munka-
társunk a következő resumé-t közli lapunkkal:
Dr. Szulyovszky Dezső pártállása a kö-
vetkező: szabadelvű párt hive akar lenni, de
véleményét függetlenül óhajlja nyilvánítni
az egyházpolitikai téren.

Es csakis ezen föltétel alatt lépett fel
baró Stummer Agoston és Sándor főurak
kéérésére és ígért támogatásuk mellett.

Az 1867-iki kiegyezést állami életünk
alapjául ismeri el s csatlakozik az ezen ala-
pulo jelenlegi szabadelvű pártához. Az egyes
politikai állapotokra tölve: a vallás-ügy te-
rén azon iparkodik, hogy az édes haza min-
den polgára szabadon gyakorolhassa saját
vallását; a szoros értelemben vett teljes va-
llászsabadság mellett harcol. A zsidók recep-
cióját, amely tényleg eddig is meg volt, ki-
szélesíteni és törvénybe iktatni óhajlja. Az
óhajtott kath. autonómia létesülését egész ere-
jéből elősegíti. Szóval azon lesz, hogy a va-
llásosság a népben szilárduljon és a feleke-
zetek közti viszály megszűnjék. Eltölti a ma-
gyar klérus egy kis részének előjárását, kik a
felekezeti közti viszályt szűntik. A polgári
anyakönyvek behozatalát szükségesnek tartja és
helszli; de a szegényebb sorsú anyakönyv-
vezetőknek valami állami kárpótlást kíván;
kivánja azt is, hogy az 1868-iki t.-e. 53. §-a
módosítsák és a szülőknek adassék meg a
szabad elhatározás gyermekeik vallásos nevel-
ését illetőleg. A házasságjogot reformálni kell
véleménye szerint, de a kath. egyház dogma-
tikus éleít szem előtt tartva. A reformált ke-
resztény vallásokról, valamint a zsidóknál
is a házasság szerződés és teljesen megfelel
az állam polgári házasságával, ha hozzájárul
a felekezeti papjának áldása, nem úgy a kath.
vallásnál, ahol a házasság szentség, s mint
ilyen egészen az egyház joghatósága alá tar-
tozik. Dr. Szulyovszky tehát a házasság meg-
kötését és a házassági bíráskodást (szent-
széket) továbbra is kívánja, hogy feumarad-
janak. A házasság vagyoni és örökösödési

S midőn esti öt órakor befejezi, azt
hiszed, hogy pihenni megy? — Nem, akkor
Vortragra siet. A falu végén fenyőszalak-
ból összetakolt kétszárnyu fedett helyiség
áll, közepén tágas csarnokban erősen kidu-
dorodva. Itt szokta tartani naponként az ő
népszerű előadásait zsufolóság megtelt „ház“
előtt. Az előmesebbek, kik közelébe akarnak
jönni, már két órával azelőtt foglalják le a
legkaposabb helyeket, mert ha későn jössz,
csak száz és száz ember feje felett hat el
hozzád megtörtött, de érces hangja.

Végre megjelenik, nem látjuk ugyan,
mert a tömegben elvész, de a mindenfelől
kitoró viharos taps az ő közlekedésnek jelző
harsonája. Felép a hű hallgatói által min-
dig friss virágcsokrokkal és guirlandokkal
gazdagon ékesített emelvényre, a zaj hullá-
mai egy szavára lecsendesednek, mint a ga-
lileai tengeren. Szivárvját — mely különben
azelőtt már három órával aludt ki — ki-
veszi szájaból. Ez az egyedüli alkalom, mikor
megvált tőle, és meg talán mikor eszik, de
ezt nem tudom bizonyosan. Es elkezdődik
az előadás oly folyékony egymásutánban, oly
változatos eszmefartalommal, mintha reggeltől
mostanáig készült volna rá, s nem 400
betegét konzultált volna szakadatlanul. —
Belemarkol merészen a természet nagy tár-
házába s bármint ragad ki onnan, azt meg-
aranyozza vonzó előadásának zománcával, az
életszervek titkos működése az ajkain vilá-
gos, atlátszó mint a kristály, az ezernyi
tömeg telekezni is alig mer, hogy el ne sza-
laszson valahogy egy szócskát ajkairól. —
Ez szebben beszél a természet titkairól —
mondá mellettem egy elzászi orvos ismerő-
söm, — mint bármely strassburgi profesz-
zor.

Nem egyszer néztem Apponyi grófit,
oly figyelemmel hallgatta az aggastyán viz-

TÁRCA.

Kneippnál.

Ismét csak oda vezetem a szíves ol-
vasót Kneipphez. A községházán nagynehe-
zen megkaptuk a beoecásati jegyet az öreg
urhoz. — Nincsen érdekesebb, mint ha az
ember ismeretlen helyen lép fel először. Azt
sem tudja hova forduljon, minden 4—5 éves
gyermek százszorta tapasztaltabb nálánál.
Kapkod fűhöz-fához, elemegy kétszer-három-
szor célja mellett anélkül, hogy észre venné,
nagy figyelemmel nézi azt, amin éppen semmi
nézni való sincsen, s öntudatlan rá sem he-
derít arra, ami sokszor a legnagyobb neve-
zetesség, egyszerűen minden mozdulatával el-
árulja, hogy idegen.

Annyit elmulattam később az újoncok
ezen ügyetlenségén Wörishofenben, de elő-
ször magamnak kellett átessenem rajta. Addig
míg másnak meztelen lábán szánalmasan
mosolyogsz, tudják, hogy még csak ma vagy
tegnap jöttél; vagy még ez egyáltalában fel-
tűnik, még mindig kezdő balek vagy. — De
midőn sztoikus nyugalommal lépékdész végig,
mintha a „szuster“ ismeretlen fogalom volna
előttem; mintha cipőre csak a dajka-mesék-
ről emlékeznél meg; vagy midőn a nap ve-
resbarnára süttöte lábaid, midőn hetenkint
csak egyszer nyomsz kalapot fejedbe, mikor
t. i. templomba mégy, akkor ismerik fel
benned Kneippnak valódi tanítványát.

Midőn tétveg lepteikkel haladtunk Wör-
ishofen utcáin (csak nagy megerőltetéssel
bírom kihozni az utcák többes számát) azt
veszem észre, hogy a járó-kelők mind feltű-
nően megbámultak dr. Molnár győri bará-
tomat, aki én a magam polgári szememmel

különbem semmi megbámulni valót sem lát-
tam. Minél tovább megyünk, a feltűnés annál
nagyobb, rá nézve annál kínosabb s mind-
kettőnkre nézve annál talányosabb. Végre
megtaláltam a botránykövet. Társam ugyanis
ujdonat új glacié keztyűt viselt. — Mit mű-
velsz te szerencsétlen? mondan. — Itt, hol
a lábbeli proscibált tilos viselet, még keztyűt
viselni merésztél. El is tette azonnal s
csak hazamenet valahol Münchennél merite
előhuzni ladája legmélyebb fenekéről.

A fűrdőhelyiség tekervényes folyosóin
és előtornácában egy sereg szerencsétlenre
akadunk a lehető legnagyobb változóságban.
Rutul eltorzított rák- vagy lupus-bete-
gek, teljesen összemart orral vagy szemek-
kel; egy másiknak szája helyén határozatlan
csúf nyilas tátong, hogy undorodva fordulsz
el tőle; mások, hogy a benyomást lehetőleg
enyhítsék, eltorzított arcuk sebheyleit agyag-
gal tapasztják be, vagy ráillesztett faleve-
lekkel rejtik el. Sokszor egyebet sem látsz
az egész arcból, csak a két szemet meg a
szájnyílást, a többi merő falevel. Es ez nem
egy vagy kettő, hanem a szerencsétlenek
egész serege, a mekkorát a világ egyetlen-
egy klinikáján sem találás; mert hiszen ezek
már mind bejárták a klinikákat s csak akkor
jöttek ide, mikor már valamennyi professzor
kudarcot vallott velök. — Boldog Isten! —
sobjantam nem egyszer önmagamban, — hát
ti mind egészségesekek akartok lenni?

Es a jó öreg öntözi őket, előírja nek-
kik a meztelábjárást, a víztaposást a leg-
szentebb meggyőződéssel. Vajjon bizalomból-e
gyógymódja iraut, vagy hogy ne tegye őket
még inkább szerencsétlenebbé. Ki tudná azt
megmondani? Lehet, hogy ez a hitegetés
felet a legjobb medicinával, mert az egye-
dül gyógyyszer, mely e szerencsétlensé-
ken még enyhíteni képes, — a remeuy.

Ha azt mondaná nekik, rajtad már
nincs segítség, a rák mely arcodat, melle-
det marja, csak a halálban válik meg tőled,
mit érne el vele? — Hisz ezt nekik mások
is mondták. Olyanok, kiknek neve fenyves,
tudományukkal csillognak, tehát azért keres-
sik fel az egyszerű lelkeszt.

Lehet, hogy a jó öreg azt tudja, hogy
rajtad nem segít, de tudja azt is, hogy a biz-
tatás az egyedüli segítség, melyet betegének
nyújthat. Vajjon lehet-e neheztelen ez önfel-
áldozó népápostolra, lehet-e mosolyogni mind-
ent gyógyító hideg vizszárván?

Belépünk Kneipp tanácsterembe. Meg-
vallom erősebben dobogott a szívem, mint
Windthorst előszobájában Emsben, midőn kö-
zeledtem hozzá. A széles, merészen átharáz-
dált homlokot az aggkor sűrű zúzmarája
fedi. Szemöldöke tömöttebb, mint Deak Fe-
rencé s bizvást beillett volna bozontos ba-
juszának, ha valamivel alább viseli vala. —
Szuró tekintete mutatja, hogy ez az egy-
szerű falusi pap a vesekben olvas, melyeket
a természet használ fel panaszkönyvül.

Aján az a nehezen leplezhető örökös
mosoly játszik, mely legkomolyabb előadás-
nak is mindenkor hű kísérője, s mely mindig
ugyanaz marad, midőn a legdrasztikusabb
anekdotáit is szelnek borsátja. — Körüle
7—8 orvos ül, egy a saját orvosa, a többi
tanulni jött tudósok Európa különböző ré-
szeiből, mert Kneippnak nemesak gúnyolói
vannal, az orvosok között, hanem követői
is egyszersmind.

Ez az ember reggeltől estig, — kora
reggeltől, 16-kor kerestem fel egyszer s
már betegei vártak a folyosón, — egyebet
sem csinál, csak folyton diktál: Kneiguss,
Oberguss, Blitzguss és ugy tovább a végte-
lenig; esztendőkön, nem, évtizedeken keresz-
tül. Más ember megörlötte attól.

következéseiben itéljen az állam, az az ő körébe tartozik.

Az igazságot terén a bírák fizetésének emelését sürgeti, hogy így a bírói önállóság, függetlenség és tekintély növekedjen. Az ipar és kereskedelem terén a kisiparosok helyzetén ohajtana segíteni az által, hogy számukra munkát biztosít és a külföldi nagy gyárak versenyzésétől oltalmazza. Számukra, valamint a földművelő nép számára is alacsonyabb percentú kolesont biztosít. Az adó arányos felosztása mellett lesz és az újabb terhektől megoltalmazza a népet, szóval teljes erejéből azon lesz, hogy választói bizalmát és megalapozott kérdelmét, azon lesz, hogy hatalmas pártfogói báró Stummer Agoston és báró Stummer Sándor beléje helyezett bizalmát kiderítse. Majd báró Stummer Agoston pártvezér nemet nyelven tartott beszédét, melyet a népnek től nyelven tolmácsoltak. Harcias hangú beszéd volt ez a megye és a kath. papság magatartása ellen.

A tavarnoki báró fájdalmának, elkésredésének adott kifejezést, hogy a patronátusa alá tartozó papság dr. Komlóssy mellett van, és felszólította dr. Szulyovszky érdekében nem acceptálta. Beszédének ele Nagy-Tapolcsány érdeműs katonok-plebanosa ellen irányult, akit nyilvánosan meglerkeztetett, a többi patronátusbeli papokkal együtt. Beszédre kinos hatást keltett és igen felzúgította önmaga ellen a higgadtan gondolkodó kedélyeket.

A választási mozgalmak nagy hullámokat vernek s ha így halad, Isten tudja mi lesz a vége. Zatkovics Alajos ügyvéd ur, mivel a lapokban is meghurcolták, egy nyilatkozatot tett közzé. — Jól informált tapolcsányi levelezőnk már mult hó 29-én kelt s hozzánk intézett soráiban határozottan jelentette Hieronymi visszalépését, s hogy nem családott, az események fényesen igazolják.

A választás igen heves, Komlóssy pártja erősen terjed, népszerűsége egyre nő.

Január 6-án egy nagytapolcsányi barátunk a közlekedés szünetelése miatt a következő tavrátot küldi: „Hieronymi zászló bevonatán, Komlóssy kártyáinak egész erejét a cserbenhagyott miniszterpártra vetette, mely nagyrészt megadta magát neki. Báró Hódó, a Stummer-uradalom összes tisztjével emberi erőt meghaladó erőkkel állt ki a közlekedés megszüntetésére. Szulyovszky jácára a megdöntött helyzetet. Igérettel csábította az embereket, s ha ennek nem hiszik, mindjárt be is váltják ropogás bankóval. Radnányiszky párta is megkondította az egész kerületben a vízhangot. Komlóssy öltöz 842 biztos szavazatot felett rendelkezik, az összes 2200, de a rossz időjárás miatt hiszik, hogy ellenfelei közül számosan kimaradnak. Ma Nagy-Tapolcsányban falyagosok hirdetik dr. Pantoosok József kormánypartii jelölt fellépését, de azokat komolyan senki sem veszi.”

T. barátunk dr. Pantoosok József uradalmi orvos sokkal komolyabb, semhogy nevel ilyen játekok úni megengedhető volna. A nagyműveltségű tudós ismereteivel oly fényes nevet vívott ki magának a külföld előtt, a minőt csak kevés vidéki orvos Magyarországon: s határt nem ismerő önzetlensége és bőkezűsége folytán a kerületben oly népszerűsége tett szert, mely ha idejekorán leptetik fel egymagában is biztosított volna számára a majoritást. Most csak izetlen tréfa az egész, melyet nevével úz a hírhöz-fához kapkodó kormánypart.

profetat, amilyennel őt magát is ritkán hallgatják a magyar parlamentben.

Legérdekesebb azonban az öreg ur a fürdőben. A fürdő alatt azon kinzó kamarákat kell érteni, melyekben egy hatalmas vizsugar alakjában beadják Kneipp Sebestyen medicináját. — A terem hosszában vannak az ültözőfülkék, melyekből kénytelen-kelletten előhuzakodnak az áldozatok. A víz a legnagyobb hőfokban is alig 6 Celsius-fokot mutat, úgy hogy veresre dödereg a bőröd, mintha csalánnal ostromoltak volna.

Leforrzadt már egyszer magad kedves olvasóm? — Ha igen, úgy fogalmad lehet a torturáról, melyen Kneipp betegek általalessnek, mert a tulzott hideg és meleg ugyanazon hatással vannak az idegekre. A paraszt, ki nem ismerve a fagyfajtot, nagy adagot téve szájába, hirtelen odakapott, hogy — éget. Nem volt ugyan „szerencsem”, hogy szíjját hasogattak volna hátamból, de tájkozva vagyok Kneipp Kneikengussa után, mifele érzet lehetett az, midőn a hírhedt rabló „schwarzer Peter” pühtikát vagott a mainzi zsidók lapockáiról.

A jéghideg vizsugar alatt minden legkisebb erecskédben vadul száguldoz a vér, örült sebességgel tolong a tüdő felé, mely hatványozott gyorsasággal zihál, tagul megösszezsorul, hogy kétségbeesetten kapkodol a levegő után, mintha abban a pillanatban kellene kiadnod a halhatatlan lelket.

Akkor ezred csupán, hogy ezer meg ezer apró ideg halozza be minden tagod, csak azért, hogy tested minden legparányibb pórusán is behatoljon a fájdalom. Arcodat sárga eríték lepi el a jéghideg vizsugártól; kezeldhet micsoda paroxizmus lehet az, midőn a természet ilyen abszurdumban nyilvánul. Sokan kinjokban a lefűgő kötébe kapaszkodnak, s vonaglásukban olyan akrobata mu-

A nagytapolcsányi választásra vonatkozólag még a következőket jelenthetjük: A választási elnököt, akadályoztatása esetére Lelkes Adolf szavazatszedő küldöttségi elnök fogja helyettesíteni.

A nagytapolcsányi választó-kerülethez tartozó községek a szavazatszedő küldöttségek közt következőleg osztottak el, s egy-egyszerűen azon sorrend, mely szerint az egyes községek választói a szavazáshoz bocsáttatni fogják, következőleg állapították meg:

I. küldöttséghez: Csekej, Kiklopuzta, Egerszegh, Lajosfalu, Vicsáp-Apáthi, Nagy-Rippeny, Kis-Rippeny, Lakácsi, Pasztó, Merasic, Alsó-Vásárd, Felső-Vásárd, Gellenfalu, Knap, Fornsözegh, Alsó-Attrak, Felső-Attrak, Ardánóc, Szvrbie, Tot-Dios, Tot-Sóok, Tököld, Prasic, Theszter, Velusóc, Podhragy, Nemeeske, Zavada, Tyrdomesztie, Kis-Szulány, Nagy-Szulány, Kis-Vicsáp, Csermenád, Bodok, Csitar, Paocolaj, Kamanfalu, Ludány, Vamosujfalu, Falkas-Dovorán, Chrabor, Kaskafalu, Kis-Jac, Nagy-Jac, Nemes-Jac, Urmine, Kuzvnic, Nemeeske, Kis-Dovorán, Nagy-Dovorán, Tavarnok.

II. küldöttséghez: Nagytapolcsány, Asakürth, Csab, Suránka, Szil, Nemes-Perk, Ujlaska, Rajesán, Onor, Szolesanka, Felső-Helbény, Alsó-Helbény, Kis-Bölgyen, Nagy-Bölgyen, Koros, Szomorfalu, Behne, Lovaszi, Körtvelyes, Pereszleny, Sárhuska, Nezetette, Püspökfalu, Felső-Behne, Alsó-Behne, Krtoe, Sárto, Szeptencujalu, Vezekeny, Bzinc, Radosna, Lipovnok, Belez, Vitkoe, Bajna.

A választási eljárás a választás napján és székelyen reggeli 8 órakor nyitattik meg.

Az ugyanazon város- vagy községhez tartozó választók a szerint, a mint egyik vagy másik jelölthe szavaznak, külön bocsáttatnak szavazásra. Az első községek a küldöttségi elnök által húzott sors dőnt a felett, hogy előbb melyik jelölt választói bocsáttatnak a szavazáshoz. A többi községeknek felváltva illeti az egy jelölthe szavazókat az elsőseg.

Azon választók, kik akkor nem jelentkeztek, mikor a megállapított sorrend szerint azon községekben volt a sor, csak a többi választóknak szavazása után szavazhatnak.

A hó.

A máppán elől messze vagyunk Szi-bériától, de az időjárás, úgy látszik, erről semmit sem akar tudni. Orosz száműzöttnek képzelte magát az ember, basnak hízának kapuja elé áll is. Hőhőgyek veszik körül mindentől, melyekkel csak a süvöltő szél tud megküzdeni; itt ront, ott épít, a hol most hópiramis áll, előbb síkság volt s néhány perc múlva ismét feketelleni fog a talaj. Neha öszveteszi az ember fejét is a hóval, s rancigálja róla a süveget; boldogok a kopaszok, mert csak a sípkajókat kell felténiük, a dushajzatuak pedig minden perében világ esutájva lehetnek, mert az orkan kegyetlen s nemes tekintettel arra, vajjon a tavasz harmatja vagy az ősz dere feylik-e a fejünyben, kapaszkodik, mintha őt is valami süvöltés kergette. S mily sajnálatra mérte az, a ki a kapuul tovább mozogni kénytelen; minden lépése titáni erőt kíván. Egyik lába egy havas csuca fele törekszik, míg a másik a föld középből iparkodik csak azért, hogy a következő pillanatban ismét ott legyen, a hol előbb volt. A mesebeli eszímakra gondol mindenki, melyekkel mértőlányi lépéseket tehetne. De mit használnak ezek is, hiszen a szél meghusitana törekvésed. A szem nem lát, a fül nem hall, csak az arc érzi a dermesztő

atványokban törnek ki, hogy azt hiszed' professzionátus kötelmaszók. Vannak olyanok, kiket csak erőszakkal lehet a vizsugar előtt tartani, miatt az Isten minden szent-segére rimaukolnak; mások erős akarattal kibírják néhány pillanatig, de esakhamar labakba száll az akarat, s menekülnék ki merre tud, a második osztályba, de a szökevény ott is, mint a halála kergetett vadat, ismét csak tussal fogadja a fűdömester.

Samassára gondoltam, aki szintén itt volt. Boldog Isten! Hiszen ha én egi ersek vagyok, inkább egyeacsén a temetőbe vitem magam, mint ezen modern vesztőhelyre. Midőn egy alkalommal egy kad tole dölve a hátam középre bocsáttattak a dermesztő sugarat, eremben sebesen luktetted a ver, tudóm mohen kapta és lökte magából a levegőt, mire egy gúnyos szemlélő azt jegyezte meg: „Blasen Sie nicht auf das Wasser, es ist ja nicht heiss.” Nagy szerencse, hogy mindket kezemre tanaszkodnom kellett, különben tudja Isten mi következett volna utána. Mai napig sem tudom megbocsátani neki.

Természetesen az emberek itt sem egyenlők. Nemelyik megalégszik egy kis prűszkö-léssel, önkénytelen horkolással, de nekem, aki Napolyan az angusztsú forrásában csak egy negyed óra után birtam egészen lehoesatkozni a tengerbe, okvetlenül a másik poróiból kellett.

Pedig megaléghettem volna már ennyivel is; de én is csak ember vagyok, s így Éva anyuk kíváncsiságából is kivettem a részemet. Inkább a tudás — mint az egész-ség vágya esiklandozott, s a vizsugarak ugyanesak kisegitettek, nemesak fűvással, de ordítózással is adtam megalégedésemnek jelet.

fuvalmat és a tolakodó hópelyheket. Meddig fog ez tartani! Csak nem fordult meg a föld forgása? Legyen bármi az oka, boldog, a ki szobájában meleg kandeló mellett nevet-het az elemek dühöngése fölött.

Airoló és Göschenen! Ez a két alpesi falucska jut eszünkbe, midőn munkatársunk fenti sorait vettük kezünkhez. Airoló a Szt.-Gotthard-alagut olaszországi oldalán, Göschenen pedig a svájci nyilasánál fekszik. Az alagut két nyílása között oly klimatikus különözet van, hogy Göschenenben, midőn a tunnellbe befut a vonat, sokszor hóförgő-tes dühöng, s midőn Airolóban kijön a hegy gyomrából a legszebb tavaszi verőfényes nap-ban gyönyörködik az utazó.

A fenti sorok egy delnek fekvő irodá-ban készültek, mi máskép néz a világ nálunk — Göschenenben! Szerkesztőségünk éjszakra fekszik. Ablakaink alatt örült har-senáját hallatja az orkan, vad szeszelyében fektelenül döngeti az ablaktáblát, melynek 3/4 részét már behurkolta hermelin prém-takaróval. Villámsebeséggel kavarja a fehér pillangókat, mint valami kiszabadult méh-rajt s úzi süvöltve szerteszet. Az ablakunk alatt szomorúan meredező bodza és akác-fakör kíméletlenül lerázza a zúmarát látha-tatlan durva karjaival. A szenkiott álló fal-nál embermagasságu hósanok emel, míg a papuóvalde epületénél tükörsimára fénye-sítette a járdát.

Milyen szeszelyes, pajkos ez a szél apó. Egyiknek csaknem a hazatetejét veszi le, míg a másiknak akkora garmadikak takarit a haza elé, hogy három napig is dolgozhat rajta.

Lassalle-ról, a híres szocialistáról mond-juk, hogy felfogadott egyszer egy foglalko-zás nélküli szegény embert csak azért, hogy munkát adjon neki, s megparancsolta, hogy az udvaron levő ötfát a másik oldalra vigye, s ha már megtörtént, akkor vigye ismét vissza, és így tovább folytonosan felváltva. A munkás egyszer-ketszer megtette, de aztán beleunt, abbahagyta, s inkább ehezett, mint a celtalan munkát teljesítse, mert a mun-kának kell, hogy elja legyen. — Nem úgy van ez a süvöltő széll. Reggel itt halmoz fel egy hógörgőget, két óra múlva elsöpri s a szomszédot bosztantja vele, míg delután ujra ott látod, hogy ferde hajlásban ismét támogatja a hazát falat.

Neki az ünégy. Játsszik, devajkodik a meggyült masszával, mint a gyermek, pe-dig a főmeg kétszáz kocsi-ra sem fér el. — A honvédek-szárnya előtt egész hegyláncolat halmozott fel, hogy a bakák bátra tunnell is vághattak volna bele. A vasut fele vezető országuton a hosszaban húzott kavics-rakások mellett több helyt egészen azok mintájára keresztbe áhított fel sáncot az uton, mintha az utbiztosít akarta volna boszan-tani pajkos vad kedvében. A hol róna van, hegyeket hányt, ahol arok, melyedes, rónát esmalt, kiegyenlített mindent, mint a veg-tetlet nagy napján!

Nyitra most olyan esendes, olyan ki-halt, mint tán 4-0 év előtt. Akinek vagyona, családja van, előbb végrendeletet esinal, mi-előtt mutatná magát az utcan. A postások, kket halála hajsolt a karacsony s az új-év, most fogaikat piszkálják s ásitoznak a hivatalban. A vasuton, mely az ünnepek alatt kettőzött forgalommal dolgozott, siri esend honol, mintha Stephenson soha sem találta volna fel a mozdonyt, a vagány ott szunnyad az óles hó alatt, mint a tavaszi vetes. Az állomáson vagonmagga ságra emel-kedik a fehér takaró, halott az egész pá-lyatet, csak a ketyegő táviró, mintegy tap-pintható pulzus jelzi meg, hogy még van benne élet.

A szerdán dühöngött orkan oly nagy merveket öltött, hogy az elemi fu- és leány-iskolában, sőt meg a gimnáziumban is be-kellett szüntetni az előadást, oly életveszély-es volt szembeszállani a böszült elemekkel. A bankok szüneteltek, a kereskedés pang, a közlekedés minden irányban megakadt. Nyit-rán pihen minden, csak a szerkesztő nyu-galmát habortják szünetlen. Minden órában megjelenik a nyomdászgyerek és mint ál-maiban a vizgorgó höiere, rád merszti savó szemét és kezaratot ker. — A patvarba! Eredj Tapolcsányba, Ersekujvárba, Galgóera, Trencséuba, ott a postahivatalban hever kezaratunk. Csak nem lapátolhatom magam a sinekről a havat. — Ezalatt fájdalmasan sivít a szél s hofelegetek kavarva fel az ablakok alatt, gúnyos kacajjal azt kiáltja: „Lapatolhatjátok akár mindannyian, egy óra alatt játszva szethányom mindazt, a mit szazezerek keze nagy fáradsággal összerak”!

Helyi hírek.

Lapunk mai száma 1/2, ivnyi mellék-lettel jelenik meg.

A „Nyitramegyei Szemle” mai számaival befejeztük a múltadévszámokat. Lap-unkat ezáltal csak azon t. olvasóknak fog-juk megküldeni, kik arra előfizettek, vagy a lapot megrendelték. Nyugdtól helyben sem küldünk senkinek, azért egész tisztellett kérjük mindazokat, kik a lapot járátai öhajják, mi-szerint előfizetéseiket mielőbb eszközölni szives-kedjenek. A kiadóhivatul.

Honvédtiszti kinevezések. A helybeli honvédség köréből kapjuk a követ-kező értesítést. Ó Felsego az alábbi hon-vedaltiszteket, valamint volt egyévi önkén-

teseket nevezte ki a nyitrai 14. sz. honvéd-ezredhez tartalekos hadnagyokká: Maszties Adam, Czimra József, Adam András, Filkorn József, Jeszenszky Ferenc, Miasz Janos, Styaszny József, Szabó Nándor és Saghly Benő. Továbbá tartalekos hadapród-tiszthe-lyettesnek: Goldner Fülöp. — A trencséui 15. sz. honvédezredhez hadnagyokká: Folk-man Mark, Fáby Alajos, Bobrovniczky Mik-lós és Heller Árpád. Ugyanazon ezredhez tartal hadapród-tiszthelyetteseknek: Strausz Fülöp és Langfelder Árpád.

„Ingyen előadás” kedvesen hang-zik ez a fülnék s mégis visszaraisztja a közönséget; ezt sohse hittem volna el, ha saját ep szememmel nem győződtem volna meg erről f hó 1-én a kath. legényegylet zártkörű családi estélyén. Öszintén szólva, magam is csak egyéb szórakozás hiányában kerestem fel e helyiséget, annyival inkább, mert kiszorultam a szulfolság miatt akkor, midőn belépti díj mellett rendeztek színi-előadást az egylet tagjai. Ez alkalommal azonban kegyelmes helyem volt. A haszon-lésés, az önérdék ugyanis annyira hozták már az emberiséget, hogy el se hisszük, hogy ingyen is adnának valamit, s ha mégis po-tyán nyujtanak valamit, előre is feltételez-zük annak értéketlen voltát. — Pedig az a választott kis — nagybobbára hercg közön-ség, mely éppen csakhogy betöltötte a ven-degok számára elhelyezett vagy 100 szeket, velem együtt ugyanesak meg volt elégedve az estely nyujtotta élvezettel, még egy mind-ent ledorongoló szivtelen kritikuss is bátra-n nezhette volna az ajándék-esikő fogát s alig talált volna gáncsolni valót. — Az „Ujévi üdvözlés”-ben Kozák Irma s Gizi kisasszo-nyok a Szerencse s Remény személyesítői oly bajosak voltak, oly kedvesen csevegték, toleltetjük oly izléses, lehelletszerű s hatá-sos volt, hogy szerettem volna önmagamnak örökre biztosítani valamelyiket, már t. l. vagy a szerencsét, vagy az edes reményt s ha ná-lam van Paris almája, nem tudnám a sze-rencsének vagy reménynek adjak e elsőbb-séget, bizonyára — zsebvégvágtam volna. A közreműködő egyleti rendes tagok valameny-nyien kitétek magukert, különösen azonban Ritsnyovszky és Janosovics egyleti tagoknak sikerült több ízben a néző közönség nevével ideget kellemes hullámzásba hozni. Kacagott a szívem örömtől, midőn hallottam azt a jó magyar kiejtést nemesak a színpadon, hanem a hátam mögött álló egyleti tagok ajkáról is. Köszönet azért nt. Szuida Kálnán má-sodelőnk urnak, öve levén a főérdem, hogy oly jól sikerült minden, a gorögützet kivéve; kapcsolatosan azonban tanácsolni merném, hogy a jövőben, ha nagyobb közönséget öhaj-tanak látni, ne adjanak ingyen-előadást, ha-nem belépti díj mellett, kivált ujév napján, mikor amgy is minden emberek tarva-nyitva van a zsebe.

Egy ingyen előadás.

Az a bürokrácia! Nyitra váro-sában a hivatalokban (igatához) beérkezett darabok száma 1892. évben: Nyitravarmegye közigazgatási hivatala: 44822 drb; Nyit-ravarmegye árvászeki hivatala: 27313 drb; nyitrai járási szögabirói hivatal: 14391 dr; nyitrai kir. törvényeszek polgari osztálya: 16435 drb; nyitrai kir. törvényeszek tenyítő osztálya: 10193 drb; nyitrai kir. törvény-tektonyvi osztálya: 12000 drb; nyitrai kir. járásbíroság: 17760 drb; nyitrai járás-bíroságnal idegen hatóságoktól kézbesítendő drb: 8193; a nyitrai pénzügyigazgatóság: 54340 drb; Nyitra város tanácsa 8712 drb; Nyitra város r.-kapitányi hivatal: 11947 drb.

Vasuti közlekedés, vagy helye-sebben vasuti nem közlekedésnek lehet-nevezni e jelentésünket. Bécs és Budapest-től el voltak vágyva. Január 3, 4 és 5 en minden forgalom bevolt szünetelve a tótme-gyer—nagybelici szárnyvonalon. — Továbbá a vidékünkhez közelebb esők közül követ-kező vonalak szüneteltek teljesen: Galántha — Marchegg, Galgóc — Pozsony, Ujváros — Pozsony, Devény-Ujfalú — Szakolea. A buda-pest — galánthai vonalon roppant erőfeszítés-el e három napon át csak a gyorsvonat közlekedett, olyan sebességgel, hogy még 30 év előtt sem tartották volna gyorsvonatnak. Két mozdony vonszolta a negy kocsiból álló vonatot, elől hőkevel, s mint jelentik a — szántas igen nehezen ment. Ezenkívül bevolt szünetelve az összes forgalom a következő vonalakon: Fehérvár — Kanizsa, Bécsujhely — Szombathely, Laibach — Triest, Kő-szeg — Szom-bathely, Bocska — Csaktornya, Tapolea — Turje Szombathely — Pinkafő; — a teherforgalom pedig a Kanizsa — Szombathely, Cernous — Nabresina, Zágráb — Steinbruck, Győr — Bruck (L. m.), Győr — Fehring és Kis-Czell — Fehér-vár közti vonalakon.

A nyitrai pályaudvaron f. hó 2-án hannis változtatás következtében az 1413 sz. személyvonat kisiklott. Utasokban és a vasuti személyzetben nem esett kár, csak két teherkocsi zökent ki. A vonat két órai késés után tovább folytatta útját Tótme-gyer felé.

Vakmerő betörést eszelt ki va-lami tolvaj dec. hó 31-én a megye-utcai 8. sz. házban. Ugyanis egy asztalosmesternek az utcára nyíló szobák egyikében husapró-leka volt elteve, valami esavargó neszet vette és eljelt az utcára nyíló ablakok egyi-kén bemászott, de szerencsére egy honvéd észrevette és a háziakat az udvarra szóló esengetyűvel fellármázta, az ismeretlen pe-dig ezalatt megugrott. Ki volt, nem tudni.

Lopás. Sztraka József morvaországi zsiszkói illetőségű lakos f. hó 4-én este Reisz kórházuti korecsmájában szállást kért; de rút

halálansággal fizette vissza, a mennyiben egy, az ivóban lévő jó subát magával vitte és cipőit az ott lévő csiznával feleszerelte. De rajta vésztett — mert szemfüles rendőrségünk őt meg azon est folyamán elcsipette és a dutyiba kísérte. Méltó büntetést el nem kerüli.

Gazdabál. A nyitrai megyei gazdasági egyesület által Thuróczi Vilmosné bálanyasága és herceg Odescalchi Géza b. elnöksége mellett Nyitra, a vármegyehez diszteremben f. hó 21-én rendezendő gazdabálra a meghívók szétküldése megkezdődött, a ki tévedésből vagy postai kalamitás miatt ilyet nem kapna, azt a titkári hivatalnál reklamálhatja. A gazdák Nyitra vármegyében még soha bált nem rendeztek, éppen azért nem csodáljuk azon nagy érdeklődést, mely a legelső gazdabál iránt nemcsak gazdakörökben, hanem mindazoknál nyilvánul a kik bálozni szeretnek. A nyitrai megyei első gazdabálnak minden mozzanata nagyon érdekes lesz, kezdve a vármegyehez kapuján való belépéstől egészen a hajnali csárdásig igen sok kellemes meglepetésben fog a közönség részesülni. A táncrendek is olyanok, a minők nyitrai bálban még soha sem voltak. Szóval a gazdabál nem a megszokott minták szerint, hanem egészen új keretben s nagy leleménységgel lesz rendezve. A ki bálozni szeret, ezen érdekes bálról bizonyára nem fog elmaradni.

Reform a gimnáziumban. F. hó 7-én a nyitrai főgimnázium tanári kara ülést tartott, melyek a közközlési miniszter azon leirata képezte tárgyát, vajjon a gimnáziumi órarendet egy huzamban, vagy pedig delben megszakítva tartásuk meg. A tanári kar azon álláspontot helyezkedett, hogy az órák egyfolytában, vagyis 8 — 1 tartandók meg.

A negyedik isteni parancsolat. A közönség nagy része ismeri vársunk egyik tiszelttelmeltő iparosát — Imrauf cípezőmestert. Ugy látszik, hogy erőnyeit nem örökölte minden gyermeke, legalább Adolf nevű fia nem. Ez az elzúllott ifjú f. hó 5-én apjának piarista-utczában 64. szám alatt lévő lakásába tört s halálfejegetések között pénzt követelt atyjától. A szánalomra méltó öreg már majdnem megadta magát, midőn a szomszéd szobában lakó felesége a zaj hallatára bejött s férjét a veszélyes helyzetből kiszabadította. Szerencsére a rendőrség is kéznél volt s így egyesült erővel sikerült a gaz fickót a rendőrségre szállítani. Megjegyzendő, hogy ez az egzisztencia már multal bíró firma. Mert apját már több ízben megkarosította: Csermányon levő pincejét már nem egyszer feltörte, de az apja elnéző volt s jó szírelt akart tőle megszabadulni. Kiadta örökségét oly feltétl alatt, hogy Nyitra soha többé vissza nem tér. A mint látjuk, nem volt szavanak embere. A büntető törvény vette most őtalmába s reméljük, hogy a társadalomra nézve előnyösen fog vele kiegyezni.

Igy is jól van. Urabátyám — mondá valaki e heten egy helybeli vendéglőnek — nagy veszteges lehet, hogy most a közlekedési akadályok miatt nem jöhettek vendégek a szállójába. — Nem tesz semmit, mondá kedélyesen a kérdezőt, hiszen az, a ki nálam rekedt, az megint — nem mehet el.

Színházi műsor. 1893. január hó 9-én hetőn „Boecaccio” Guthi javára; kedden 10-én „Ideges nők” vígjáték; szerdán 11-én „Stern” Izsák” énekes bohózat; csütörtökön 12-én „Hitves” színmű; pénteken 13-án szünet; szombaton 14-én „Szegény Jonathan” operette; Tiszta Miksa jutalomjátékaul vasárnap 15-én „Cifra Juci” népszínmű.

Vegyes hírek.

Személyi hírek a besztercebányai egyházmegyéből. Csallár József dóczy-fürdői adminisztrátor dóczy-fürdői, Udvardik János volt török-szent-petri plebanus pedig felsőkameneci plebanus lett. — **Kinevezett:** Bátor Szent-petri felsőkameneci adminisztrátor török-szent-petri adminisztrátorra. — **Szegédközi minőségben áthelyezett:** Aray István Gyetvaról Zólyom-Lipesére; Mika Mihály Zólyom-Lipeséről Gyetvarára; Molnár József Kis-Garamról Zólyom-Miklósfalvára; Duchony Emil Miklósfalvától Nagy-Szalattyára; Ruzsák Rezső N.-Szalattyáról Kis-Garamra; Hólszky Károly ujjas pedig segédlelkész Felső-Ápáthiba küldetett. — **Meghalt:** Duchonovszky István besztercebányai-egyházmegyei áldozár, segédlelkész Királyháza, a szatmári egyházmegyében — **Pályázat hirdettetett** a megüresedett török-szent-petri javadalomra.

Halálozás. Honza Alajos, nyitrai-egyházmegyei áldozár és bohóti plebanus Trencsénmegyében, életének 53-ik évében, újév napján szelvényes következtében elhunyt. Nyugodjék bekeben. — Az így megüresedett plebania ideiglenes vezetésére **Tóth Kálmán** turnai segédlelkész küldetett ki.

Hirtelen halál. Lapunk egy barátja, aki a karácsonyi szünidőt Abbazában töltötte, beszéli, hogy Fiumében egy **Chiarutti** nevű orvos karácsony éjszakáján több fiatal ember társaságában egy koresmában mulatott. Közéledven az éjfel, többen távozni akartak, de Chiarutti minden áron marasztalta, hogy itt fogják élvezni az — éjféli misét. A társaság széles jövedelmén különféle izetlen megjegyzéseket tett a mai éjszaka s az orvos többi közt az olyan körökben „humoros”-nak nevezett dikiót akart mondani az ujonnan született Jézus — egész-

ségére, de alig hogy felemelkedett, hirtelen szívéhez kapott és egy fájdalomkiáltással összerogyott. A segítségül hívott orvosok a szerencsétlen nem tudták megmenteni, mert néhány óra múlva kiszüvedett. — Ugyanó beszéli, hogy Abbazia, a híres klimatikus üdülő hely, e napokban alig különbözött a mi éghajlatunktól.

Privigyéről értesülünk, hogy a városi tanács és képviselő-testület Juriss Mihály esperes-plebanus és címzetes kanonok ur vezetése alatt új-év napján tisztelt a város országgyűlési képviselőjénél, Sporzon Ernőnél. A tisztelgők vezetője szép szavakban mondott köszönetet a képviselő úr fáradozásaiért egy a város, mint az egész kerület érdekében s egyszersmind biztositotta a bizalomról, melylyel az egész választókörzönség iránta viseltetik. A tisztelt képviselő ur ezt meg is érdemelte, mert tevékenysége nem szorítokzik pusztán a parlamentre, hanem azonkívül is előmozdítja tőle telhetőleg a kerület érdekeit. Ő ismeri legjobban Privigyé városának anyagi helyzetét, s azon terheket, melyeket viselnie kell; s ez arra indította, hogy a gimnáziumban fenálló alumneum számára már előbbi években 800 frtot s most ismét száz forintot eszközölt ki a miniszteriumnál. Ezen jótétemény értékéről mindenki meg van győződve, a ki a viszonyokkal ismerős. Meg nagyobb vívmányuk mondhatjuk, hogy Rudon állami farskola letelestet kieszközölt, melyből más megyék is eseméket fognak kapni; a községek ingylen. Eltekintve attól, hogy ezáltal több munkás kéz foglalkoztat nyer, nagy jelentőséget ad ezen intézménynek azon körülmény, hogy kivált ezen vidéken a talaj mostohán fizeti a földműves munkáját. A gyümölcsstermeles oly talajt is fog hasznosna tenni, mely eddig parlagon hevert, a mi felsővidéki népünk sorsát elviselhetőbbé fogja tenni, a mint ezt a szomszéd községek lakóinak példája bizonyítja, a kik az egész országot betutazzák s gyümölcsöt adnak cserébe oly vidékeknek, melyeket más elméleti szerekkel áldott meg a gondviselés. A képviselő ur tetteivel bizonyítja azt, a mit képviselőházi beszédjében hangzottak.

Egy szerencsén sajtópöre. A budapesti Wulff-cirkusban alkalmazott Lyman Willy nevű néget egy nemet napilap azzal gyanúsította, hogy a néhány hónap előtt az ország fővárosában szerepelt dahomey-i amazonok egyike iránt gyöngéd érzelmeire gerjedt, sőt midőn egyszer éjnek idején szíve választottjánál látogatást tenni óhajtott, a harcias amazonok által elveretett. — Lyman a rea pazarolt nyundafesteket annyira szíve budapesti ügyvéd által valami Singer nevű hirlapíró ellen, aki a kérdésnek irta. Lyman nős és négy gyermek atyja, s kijelentette, hogy az inkriminált vad nem csak Európában, de a feketéknél is megbesteleltő bűn, s habár színe sötét, azért hirtelének tisztaságát senkinek sincs jogában kétségbe vonni. Az esküdtseki tárgyalás legközelebb meg fog tartatni, melyen a neget személyesen meg fog jelenni. A vádló érkelet tanuk gyanant megjelölték a gróf Zichy Jenőt, Rohony Gidát, Serák Károlyt az állatkert igazgatóját s a budapesti amerikai konzult.

Szülveszter-estély. A trencsényi daleylyet sikerült Szülveszter-estélyt rendezett dec. 31-én. Első pontja, Haydn Imréné alkalmi költeménye, ama kegyelutnek volt szánva, melyet az egyet nagynevű megalkotója, Baross Gábor méltán megérdemel, az előadott énekek mind igen nagy sikert arattak, leginkább a Csöry, Csaszka és Licskovszky urak által előadott terect, mely az ugynevezett civilhazasságnak paródiája volt. A jelenvolt díszes közönség nevető izmait és tapsot verő kezeit mindazonáltal legfőképen a Boeck Gy. ur által sikerülten előadott trefás dalok hozták mozgásba. A dal címmentával Terpsychorenak holdot a közönség, vele köszöntötte az új évet is. — F. hó 8-án ismét a kat. legényegylet rendez ének és színelőadással egybekapcsolt táncestélyt.

Allatgészségügy. Lépfene körben elhullott Nyitra városban egy tehén, Jablonic és Komjath községekben egy-egy tehén. — A ragados tüdőböl föllepett Elecske községhez tartozó Leheny pusztán. Mindehett a szükséges intézkedések elrendeltettek.

Naturalismus a művészetben. Egy megenyben is jól ismert festő különös tapasztalatot szerzett magának a teli kiállítás alkalmából. Az említett művész ugyanis egy Krisztus-képpel akart résztvenni a kiállításban, de szerencsétlenségére a felvezített Krisztust választotta. Modellt keresett és talált is; csak hogy nem volt köszönet benne. Tudjuk, hogy modellt állani meg a legnagyobb műpartolóra nevez sem valami szorakozás, annál kevesebb talált benne élvezetet a mi jó emberünk, mert panem et cirenses jelszavú osztályhoz tartozott. Kezdetben türelemmel függött a keresztben, de később már bizony meguntta felmagasztalt állapotát s gondolta: dulce cum utili. Meg kell jegyeznünk, hogy magyar izlése volt s így a pipánal semmi edesebbet nem képzelhetett. Arra kerte tehát a művészt, hogy pipával csillapíthassa a keresztrefeszítet künjait. No ilyen képet meg senki sem látott, de még nem is festett! De emberünk nem tagított, sőt bizonytossággal is előállt. Azt mondta, hogy apjának volt egy kepe, melyen sz. József kalap mellé tuzott pipával szerepelt. Hiába volt minden okoskodás, sem a történelem, sem a esztetika nem volt képes őt más véleményre hozni s

inkább ott hagyta a művészt ideálja mellett, mint sem hogy a saját ideáljáról lemondjon. A festő kénytelen volt önmagát felkészíteni és ezen helyzetben lefényképeztetni, hogy hű képet nyújthasson arról, a mit modellje csak pipaszó mellett volt hajlandó elszüvedni.

Ki gyújtotta fel a kazalt? Kreuzburg porosz-sziléziai helységben — mint a „Nepnevelő”-ben olvassuk — egy iskolás fiú felgyújtott egy szénakazalt. A törvényesek elítelték őt 5 napi börtönrre, de a császár kegyelemből iskolai büntetésre változtatta az ítéletet. A kerületi tanfelügyelő elrendelte, hogy a fiú minden napot 6 óráig, összesen tehát 25 órán át legyen bezárva. Az iskola hat tanítója volt megbízva a váltakozó felügyelettel és a fiú foglalkoztatásával. Itt aztán méltán lehet kérdezőni hogy tulajdonképen ki gyújtotta fel a kazalt, a fiú, vagy a hat tanító?

Zár alá helyezés. Nyitra vármegye **Léki-Gergely** községe szőlőiben a filloxera jelenlete megállapítván, a nevezett község határa a földmivelésügyi miniszter 70082/92 számú rendeletével zár alá helyeztetett.

Nyitra vármegyében a következő községekben van legújabban konstatalva a ragados tüdőböl, s ennélfogva a marhakivittel nemcsak az alább nevezett községekben, hanem mindazon helységekből is tilos, melyek a megmetyeztet községek körül 20 kilométernyi távolságban fekszenek. Ragályos helységek a következők: Laszkár 1 u., Dívek-Szomorfolu 1 u., Privigyé 1 u., Vörösvár 2 u., Bajnóc 1 u., Lazán 1 u., Nedözer 5 u., Maesó 5 u., Dívek-Ujfalú 1 u., Szakolca 1 u., Szoleán 1 u., Nemesic 1 u., Sempthe 2 u., Rudnó 3 u., Pöstyén 1 u., Rattnóc 1 u., Dobrocna 3 u., Sandorf 2 u., Kanyanka 1 u., Mocsonok 1 u., Szenic 1 u. Összesen u. 21 község 36 udvarral. — **Trencsénmegyében** pedig a következők: Trencsén városa 6 u., Trencsén-Toplec 11 u., Kassa 33 u., Szkala 3 u., Nagy-Kubra 7 u., Rozvadz 1 u., Jasztrabje 1 u., Nozdrkóc 1 u., Farkaska 1 u., Kálnic 7 u. és Podluzsány 1 udvar. Összesen 11 község 70 udvarral. Ezekről is ugyanaz áll, amit a nyitrai megyei inficiált községek Németországba való marhakiviteléről mondottunk.

Új havi folyóirat. Az újév egy havi folyóirattal ajándékozta meg a magyar közönséget. „Időjárás” című agrarmeteorológiai nepties havi folyóirat indult meg báró Friesenhof Gergely és Berthán Gyula szerkesztésében. Nyereségnek tarthatjuk, hogy megenyken területen jelenik meg e lap, mely hivatala van „Jelkes gardát hódítani a természetudomány egy nálunk eddigéleg nagyon is mostoha sorshban részeseült agának — a meteorológiának”. Rosz csillagzat alatt született ugyan az „Időjárás”, mert ily kuruc időjárásunk evizidekek óta nem volt, de hiszünk, hogy a t. közönség partolni fogja ezen lapot, melynek fontosságát a tárgy és jeleségét a szerkesztők nevei csak ajánlhatják. Reszünkről ajánlásra nem szorul. A mutatóvásiáram tartalma változatos és érdekes nemcsak a gazdaságkörökre nézve, hanem minden olvasóra, a ki a hasznost a szárazkózzal összekötöni szereti. Első sorban kifejt programját, melyből a közönség tájékozást szerezhet a lap célját illetőleg. Cikkei következők: „Az időjárás alapja”, „Hány évvel ezelőtt számoltunk?” „A jeni dr. Schneke Leonhardt zivatar elméletéről”, „Friss levegőt a hálószobákban”, „A tej”, „Az időjárás befolyása a takarmánynevelőnyekre”, „Egyet-mást Marsról”, „Holdszivárvány”, „Az időjárás áttekintése”, ez utóbbihoz érdekes tablatzat van mellékelve. — Előzetési ára egész évre: 8 korona — 4 frt; beküldendő a nyitrai megyei agrarmeteorológiai obszervatorium igazgatóságához: Ó-Szeplak u. p. Nagy-Bossány.

Színház.

Vasárnap, január 1-én „Dobó Katica” történelmi vígjáték került színpadra. A darab maga egyike azon műveknek, melyek a régi nagyságokat, kényuralmat, harcias önfeláldozást varázsolja élénk. Az előadás szép sikerrel folyt le, melynek orszádlárisza a Veszprémi-párt illeti; jól játszott még Balási, Déri, mindketten életben alakítottak, a kisebb szerepek is egytől-egyig jó kezekben voltak.

Ezen előadás mellé méltán sorakozik az a siker, melyet január 2-án Szöllyos Ilona jutalomjátékára „Rip van Winkle” operettnek előadásával ért el a társulat. Többször is kifogástalan előadásban láttuk ezt az operettet; de a mostani előadás értéke jóval felülmúlja az eddigieket. A egyszerűen Csige Lajos játszott; hangfogyatkozását leszámítva Ripet jól alakította. Szöllyos Ilona (Lisbeth) hangja, játéka vonzó s a közönség élénk tapsával adott kifejezést elismerésének. Tiszta (polgármester) a legravaszabb és legszeretettelőbb városbíró volt s nem egyszerűen tette mellett fönt és alant. Erdős (Adrien) ez estén nem volt disponálva, hangja elég erőteljes, esengő, de hiányzik belőle a hajlékonyság, különösen mikor a magasabb regisztereket forszírozza. Játéka is sok kívánni valót hagy hátra, kívánatos volna több mozgékonyaság, ruganyosság, mintha terhőre lenne az a sok ember, aki őt nézi. A karszemélyzet és a zenekar Fodor karnagy vezetésével alatt jelszen oldotta meg feladatát.

Január 3-án Bisson mindig kedvelt vígjátéka: „A megboldogult” adott. A Veszprémi-párt itt is remekelt; fellépésük elegans s megerőltetésük előkelő, finom, minden szavukon, mozdulatukon a legszorgosabb tanulmány látszik. — A két szereplő mellett kiváltak Balási (Mathien), Déri (Valory), Komlósi (Valoryné) és Szinai (Közjegyző). Jól játszottak, de az okozott Tiszta az ő humoros játékaival. Az előadás több közönséget érdemelt volna.

Szerdán január 4-től a rozsz idő miatt elmaradt „Mikádó” japáni operette, pénteken 6-án került színpadra, jó összeható előadásban, de kevés közönség előtt.

Csütörtökön jan. 5-én a régen várt „Ne hadd magad Schlesinger” című bohózat adatott szép számú közönség előtt. — A darab teljesen megfelel a mai kor követelményeinek. Elégé mulatságos, van benne sok jó ötlet is, és szépen bonyolódik. A cselekmény a fővárosi életből van merítve. A közönség elégedetten hagyta el a színházat, és megvagyunk győződve, hogy a „Schlesingerek” még egyszer megtöltik a házat. — Az előadás kifogástalan volt. Tiszta, Szöllyos Ilona, ifj. Prielle Kornelia, Déri, Komlósi s a többi kisebb szerepek személyesítői nagyban hozzájárultak, hogy a közönség jól mulasson. Tegnap szombaton: mint Veszprémi négy Ágh Ilona asszony jutalomjátéka, a „Kamélias hölgy” Dumas remek műve került színpadra. Az előadás részleteiről a jövő számban.

A jövő hétfőn Erdős Béla, társulatunk szép-hangú énekesének jutalomjátéka lesz, mely alkalomra a jutalmazandó „Czigánybáró” című operettet választotta. Ezen előadásra előre is felhívjuk a közönség szíves figyelmét.

Törvéyszéki csarnok.

A büntető bíróságok kitézéséről szóló határozatok 4-6 héttel megelőzőleg, a polgári, váltó és kereskedelmi perek előadási határideje pedig 8 teljes nappal előbb fognak közöltetni. A szerk.

M. kir. kuria által elintézt perek jegyzéke.

2028.16255. Novotny, férj. Meduna Mária és társainak — gróf Laveaux de Vreocourt Viktor Nagysurány község bírāja ellen 1000 frtos perben, — a II-od bírósági ítélet oly változtatással, hogy a marasztalási összeg 737 frt 70 krban és 1886. évi május 17-től [számítandó 6%, kamattal lett megállapítva hagyatott helyben.

2032.16375. Tóth Károly és társainak — König Timót és társai elleni perben, — a II-od bírósági ítélet megváltoztatásával az I-ső bíróság ítélete helyben hagyatott.

1454.16254. Pazács Pálnak, — Moczko Hódul István János és társai elleni bírtokperben, — a II-od bírósági ítélet helyben hagyva.

590.16356. Liska Mihály és társainak — Liska Anna és társai ellen örökösödési perben, — a II-od bírósági ítélet helyben hagyva.

589.16374. Svatarák szül. Zsemla Katalinnak, — Ifj. Zsemla György ellen törvényes osztályrészt kiegészítése iránti perben, — a II-od bírósági ítélet helyben hagyva.

594.16134. Bujanovits Ágoston mint Braun János engedményre felperesnek özv. Hampel most férj. Chvalibogovszky Sándornak ellen 4000 frtos perben — a II-od bírósági ítélet részben helyben hagyva részben pedig mindkét alsóbb bíróság ítélete megváltoztatott.

Pozsonyi kir. ítélő-tábla által elintézt perek.

2221.16206. Benadik, szül. Bakita Máriának — Chalmozky Mihály ellen végrendelet árvénytelenítése iránti perben, — az I-ső bíróság ítélete a perköltségre vonatkozó részében helyben hagyva, — egyéb részében pedig megváltoztatott.

2306.16295. Zsinócsik Istvánnak — Michalek Katalin ellen örökösödési iránti perben, — az I-ső bíróság ítélete részben helyben hagyva, részben megváltoztatva.

1611.14985. Kovács Mihálynak — Homola József és neje elleni bírtokperben, — az I-ső bírósági végzés meg lett változtatva.

2287.16148. Bumbal István és nejeinek, — Frudak Chrabor István ellen a perköltségek iránti perben — az I-ső bíróság ítélete helyben hagyva.

1892. december hó 31-én elintézt kereskedelmi perek jegyzéke.

11.617. Herzeg Jakab Károlynak — B. Müller Söhne kereskedő cég elleni 734 frtos perben, — felperes keresetével elutasítva, a perköltségek kölcsönösen megszüntetve.

12.505. Érsekújvári keresztyény önségelyő szövetkezetnek — Micsk József elleni kereskedelmi perben, — felperes keresetének hely adatott.

12.506. Érsekújvári keresztyény önségelyő szövetkezetnek — Szilvák Ferenc elleni 31 frt 80 kros perben, — felperes keresetének hely adta.

13.025. Érsekújvári ker. önségelyő szövetkezetnek, — Pittler István ellen 21 frt 20 kros perben, — felperes keresetének hely adta.

13.031. Érsekújvári ker. önségelyő szövetkezetnek, — Tyrdon István ellen 21 frt 20 kr iránti perben, felperes keresetével elutasítva.

13034. Érsekújvári ker. önségelyő szövetkezetnek — Schultheisz Antal ellen 53 frt iránti perben — felperes keresetével elutasítva.

13.031. Érsekújvári ker. önségelyő szövetkezetnek, — Zizák Julianna ellen 10 frt 60 kros perben, — felperes keresetével elutasítva.

13.032. Érsekújvári ker. önségelyő szövetkezetnek, — Urban István ellen 19 frt 80 kros perben — felperes keresetével elutasítva.

13.035. Érsekújvári ker. önségelyő szövetkezetnek, — Diamcska Theodor ellen 21 frt 20 kros perben, — felperes keresetének hely adatott.

„Az egyház Észak-Amerikában”

vállalásokról tanulmány, jobbra angol-amerikai források után írta **dr. Tóth János**, 12 nagy 8. r. nyomtatott iv. Ára 1 frt 20 kr. Kapható a kiadó **Dr. KISS JÁNOS-nál Budapest, IV. Lővész-utca 13. sz.**

Felölös szerkesztő: **dr. Tóth János**.
Kiadó és laptulajdonos: **Huszár István**.

Mindennemű műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán 3,000,000 frt alaptőkével alapított

Hungária műtrágya-, kénsav- és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitünő minőségű műtrágyáit: **csontliszt-, spodium-, ammoniak és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet,**

— THOMAS-SALAKOT, —

chilialétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: **szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát** és mindennemű egyéb műtrágyát. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltnék. — Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: **VI., Váci-körút 21. sz.** (Iparudvar), hová a levelek és megrendelések intézendők. —
Telefon-szám 882.

Thomas-Salak.

ARNOLD BÁLINT épület-, díszaru- és díszitményi bádogos Nyitrán.

Elvállal bádogos építő-munkát horgany-, réz-, horganyozott vas-, fekete és fehér bádogból; bármennyű ház- és toronybefodések, csövek, padlásablak, díszítés, valamint mindennemű

légszeszosillárok és lámpák

berendezését, — úgyszintén 7. 3-3
angol arnyékszék elkészítését és berendezését jutányos árak mellett.

Denaturált spiritusz legerősebb, legolcsóbb, használható ipar- és házi célokra. Kapható:

Pécs Ferenc fűszerkereskedőnél Nyitrán,
Gyürky-utca 7. sz. a 6. 3-3.

FRANKL M. ÖZV.

nagy

BUTOR-RAKTÁRA

Vármegye-utca 11. sz. Nyitrán, (saját házában.)

Legnagyobb választék saját készítményű, mindenféle

fa-, vas- és kárpitos-butorban,
azonkívül olesó és finom függönyökben,
asztal- és ágytakarókban, s asztalszönyegeken.

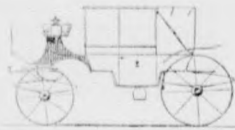
14. 3-3

Zongora-eladási raktár

Artmann Edénél

Nyitrán, Apolda-utca 12. szám a.

19. 3-3

Egy üveglablakos használt, könnyű, négyülésű és szétszedésre készült

hintó

jutányos áron alulirott kocsi-gyártónál

eladó.

Unzeitik József,
Nyitrán, káptalan-utca 18. sz.

11. 3-3.

Videki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltnék.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint az **ünnepek alkalmából nagyobb bevásárlásokat tettem és a legelegánsabb és legfinomabb**

arany-, ezüst-, ékszer-tárgyak- és órákból

29 év óta tenállo üzletemben egy nagymérvű és választékban dús

kiállítást

rendeztem, melynek megtekintésére a n. közönséget felkérni hatorkodom.

A lehető legszebbet a legjutányosabb áron felajánlom, egy-szersmind felkerem az ünnepi bevásárlásnál kiállításomat: ez idén is nagybecsű látogató-ával és megrendelésével megtisztelni méltoszaság, legfőbb feladatomnak tekintvén, hogy a bennem helyezett bizalmat kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel **Felsenburg Fülöp,**
órás és ókszerész, Nyitrán.

2. 3-3.

→ Kivánatra választék-küldeményvel is szolgálók. ←

Nyomatik a kiadó Huszár István könyvnyomdájában Nyitrán.

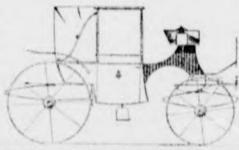
UNZEITIK JÓZSEF

kocsigyártó

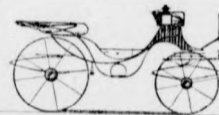
10. 3-3.

Nyitrán, káptalan-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű új kocsikra való megrendeléseket eredeti minta szerint, valamint

kocsijavításokat
a legolcsóbb áron
és legfinomabb ki-
vitelben.

Szabó Imre és Belák Károly

rövid- és divatáru-kereskedők
Nyitrán,

ajánlják a n. é. közönségnek dús felszerelt **cikkeiket**, és pedig:

mindennemű megkezdett, előnyomott és kész kézi munkák,

továbbá cikkeiket a téli időnyre, ugymint:

Jäger-féle alsó ruhák, harisnyák, kesztyűk, gamaslik,
fonott harisnyák,

— lábszármegelitők, meleg cipők stb. —

Együttal tűzifa megrendeléseinkre is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

12. 3-3.

Alulirott tisztelettel ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe a **Nyitrán, Kálmár-utcában** lévő

cipész-üzletemet.

Megrendelések pontosan és gyorsan a legelegánsabb kivitel és a legolcsóbb árak mellett eszközöltnék.

Kész cipők mindenkor nagy választékban raktáron tartatnak.

3. 3-3. Tisztelettel **CSERNYÁK JÓZSEF.**

Óvás!

Toifel József **zobori** saját termelésű

borai és pezsgője

csakis akkor tekintendők **valóban** tölem eredőknek, ha el van-
nak látva az itt látható dugasz égetési jeggyet.

Toifel József,
Nyitrán.

8. 3-3.

A közegészségügy reformjához.

Átolvasva a reform-bizottság 52 pontját, első szempillanásra feltűnik, hogy ezeket a zöldséget mellől tették fel és nem bízták a munkalátót a közegészségügyi tanácsnak a gyakorlati tereken működő tagjaira. A szobatudósok, egyes szakon működő korifeusok, lehetnek az orvosi tudományok legfényesebb csillagai, de azért a közegészségügyi szolgálatról a törvényhatóságoknál csak homályosok fogalmak.

A kérdések egy részére igen nehéz a felelet. Szerelvénykedésnek vehető ugyanis egyszerűen a közegészségügyi tanácsnak a gyakorlati tereken működő tagjaira. A szobatudósok, egyes szakon működő korifeusok, lehetnek az orvosi tudományok legfényesebb csillagai, de azért a közegészségügyi szolgálatról a törvényhatóságoknál csak homályosok fogalmak.

A kérdések egy részére igen nehéz a felelet. Szerelvénykedésnek vehető ugyanis egyszerűen a közegészségügyi tanácsnak a gyakorlati tereken működő tagjaira. A szobatudósok, egyes szakon működő korifeusok, lehetnek az orvosi tudományok legfényesebb csillagai, de azért a közegészségügyi szolgálatról a törvényhatóságoknál csak homályosok fogalmak.

A tisztiz főorvosi állás fontosságát kiemelnem felesleges, ép így időrablás volna ezen állás hatáskörét körülírnom, hogy ez valamennyi képzetletben úgy is meg van, de sajnos csak képzetletben, ép e miatt tartom a jelenlegi állapotot tühretlennek.

A törvényhatóság első tisztviselője az alispán ellenőrzi mindent hatásköre területén, az ő ellenőrzése mellett önállóan intézkedik a tanfelügyelő, pénzügyigazgató, állampolitikai hivatal főnöke, kerden: miért nem ép ily önálló a tisztiz főorvos? mert van csak egyedül ez pusztán, mint szakközeg az alispán melle rendelve? Az alispán, ki meggyében amugy is ezerfelé van elfoglalva, azt hiszem, nem látna hatáskörét csorbítva, ha nem kellene szakmájába nem vágó dolgokkal bibelődnie, ha nem ő állapítaná meg a járvány létét, ha nem ő intézkednék a tanodák bezárásáról, ha nem ő engedélyezné a hullaszállítás, kézi-gyógyszertárakat, fürdő-díjak beszedését és ha a többi a közegészségügyi szakba vágó kérdéssel nem neki kellene foglalkoznia.

A jelenlegi állapot szerintem nemcsak tarthatlan, hanem egyenesen merénylet a közegészségügy. Ellen. Hat evo működöm mint kóro orvos, de szolgálatom ideje alatt nem volt alkalmam egyetlen egyszer sem közvetlenül érintkezni a tisztiz főorvossal, mert hisz a kóro orvos közvetlen feljebbvalója a szolgabíró.

A főorvosnak „közvetlenül” kell érintkeznie alantat közegeivel, mindennél első kézből kell értesülnie, ez azonban csak úgy érhető el, ha minden a közegészségügyet érdeklő mozzanatról rögtön tudomást szerezhet és ha minden intézkedése rögtön az érdekelt közegek kezébe jut. Ki nem látja be, hogy mily kárával jár a közegészségügynek, ha a főorvos intézkedését a kóro orvos az aispán és szolgabíró útján kapja csak meg és viszont a kóro orvos jelentése fordított uton jut a főorvoshoz.

A törvényhatóságoknál a közegészségügy egyedüli hivatott öre és feje a tisztiz főorvos, de feladatának csak úgy felelhet meg, ha hatásköre tagittatik, és mindenek előtt önállósítván, külön hivatalos személyzetet kap. Hivatalában a megye nagyságához képest 1 vagy 2 szakközeg, főorvosi segéd alkalmazandó, kik a szakmában legyenek segítsegere, ezen felül szükséges számú irodaszemélyzetet kap a gépies munka végzésére.

Első és fő kívánni való volna, hogy a főorvos ne mint szakközeg, hanem mint különálló, független hivatalú működjék, rendelkezésére álló személyzettel.

Térjünk át a járás-orvosra. A járás-orvos a szolgabíró szakközege, főorvos en miniature, mint ezt a 156. §. körülírja; hatásköre pusztán felügyeleti, önállóan meg csak nem is kezdeményezhet semmit, állása illuzorius. A 156. §. a—g. pontjai szerint ügyel a kóro orvos működésére; ha jut közeg, himlőt is olt. A járványt a kóro orvos jelenése után „azonnal” jelenti a szolgabíronak, — ki erről a kóro orvosról már amugy is értesült — és a helyszínen csak a szolgabíró utasítása folytán jelenik meg, és csak ezután intézkedik — ha eddig a kóro orvos aludt; vizsgálja a népi iskolákat — a kóro orvos után; a kóro orvos díjtalanul teljesíti az orvos-rendőrt, a járás-orvos díjazással a törvénysekit; beküldi a kóro orvosoktól kapott halalozási statisztikát; jelenti a letelepedő orvosokat és a bábákat; végre a kóro orvosok időszaki jelentéseit összegezve beküldi az első fokú hatóságoknak. Hatáskörének legfőbb tere a felügyelet; munkaköre, a kóro orvosok munkájának összegezése.

Röviden a járás-orvos nem egyéb, mint a főorvossal kombinált kóro orvos a szolgabíró közbejöttével. A kombináció nagyon is összetett léven, az eredmény is ennek megfelelő. A főorvos hatáskörébe beleavatkozni nem mer, a kóro orvos munkakörébe pedig csak a szolgabíró utasítására avatkozhatik. Egyebkent is a járás-orvos és kóro orvos közötti szolgálati viszony egészben véve meglehetősen rejtélyes. Sem a mellérendelés, sem az alárendelés nem léven kimondva, ha esetleg kettejük egyénisége nem fér össze, a legcélszerűbb konstellációk jöhetnek létre.

A járás-orvos által végzett felügyeletet ezentul elvégezheti a főorvosi segéd, a statisztikai adatokat viszont segítheti akármi-lyen irnok. A járás-orvos mint a főorvos és főbíró közege felesleges, mert a főorvos működése sokkal jobban könnyítve lesz, ha hivatalos segédje oldala mellett van, a ki nem fogja csak a statisztikai adatokat és jelentéseket összegezni, hanem mindennemű szakmunkánál segítségére lesz. Mint főbírói szakközeg szintén fölösleges, mert ha a főorvosi hivatal felállították, nem lesz a közegészségügyi első forum, így nem is lesz szükség szakközegre.

Nemcsak, hogy nem mulasztatom el, de egyenesen kötelességemnek tartom kiemelni, hogy az elmondottakból semmi, de semmi sem vonatkozhatik az érsekújvári járási orvosra, ki nemcsak a leghumánusabb kolléga, de a legtisztelendőbb ember is, ki maradjon meg soká közöttünk a mi örömlünkre és a szenvedő emberiség hasznára.

Az elmondottak után azt hiszem jogosan követelhetjük, hogy a járás-orvosi intézmény, mint a mely az ügyemetet hátráltatja, bármimű változtatás helyett egyszerűen megszüntetendő.

Es most jön — az orvosi osztály páriája, a közegészségügyi szolgálat robotosa, a — kóro orvos.

A kóro orvos intézmény még mindeddig nem honosult meg, nem vált be olyannak, mint a minőknek lennie kellene. Ezen azonban senki nem csodálkozhatik, ha csak egy kissé is megfontoljuk az állás exponáltságát és népünk gondolkodását. Középünk minden ujitást ellenszennel fogad, hát még ha egy kaputos emberrel többet küld a törvény az ő szegény nyakára. A kóro orvos állás elméletben szép, de valóságban nem egyéb a törvény által szentesített abszurdummal, melyet tisztességgel csak magasabb hivatásnak élő egyén képes betölteni.

A kóro orvosot megkövetelik a szak-képzettséget, de ugyanekkor nem gondolkodnak megjelteséről. Állandó fizetése a tisztességes megjeltesre kevés, az chenhálásra sok. Társadalmi állása kétes, hisz a hol tehetik, meg a kollegák is megkísérlik lenézni, nem esoda, hogy a közeletben, ha csak egyéniségenél fogva nem kedvelik meg, állásánál fogva a közégi bíró vagy jegyzőnél magasabb állású egyenre legfeljebb kasintani mer. Hivatalos állása mai napig ismeretlen. Tisztviselőnek nem tisztviselő, mert nincs fölvéve se a megyei központi, se a járási tisztikarba; közégi előjárónak nem tekinthető, mert csak az előjáróság melle rendelt szakközeg — újra az a szerencsétlen szakközeg! — tekintelve állásánál fogva semmi, de hogyan is lehetne, mikor Dr. létere 20—40 frttert tartozik mindenkinek rendelkezésére állni, bárhova elmenni — a közép felfogása szerint tehát nagyon kis ur lehet, — mert pl. a közégi jegyző is nagyobb ur, ki az irodából ki sem mozdul, ingyen egy sort sem ír senkinek és javadalmazása rendszerint mégis különb. Aki ismeri a nép eszejárását, az kénytelen szavainnak hitelt adni.

De hát tulajdonképen mi is az a kóro orvos? — Egy 400—600 frttal díjazott állást betöltő egyén, ki sem nem közhiválnok, sem közégi alkalmazott; ki a közügyet szolgálja, de fizetést a közsegektől kapja; ki egyetemi oklevéllel bír — de azért minden közégi bíró rendelkezhetni vél vele; ki végzi az orvosi szakna leghaladatlább munkáját — de elismerésre nem számíthat soha. Szeretném látni a nagyságos és méltóságos kollega urakat, ha csak egy napig kellene is a szegény kóro orvos helyettesíteniük; tudom megcsömörödnének a közegészségügyi szolgálatról és a reformmunkálat hamarabb teynyé válnék, mint így a hogy megindult.

De elég az elmelkedésből, térjünk át a dolog lényegére. A 145. §. szerint a közégi és kóro orvos közegek, illetőleg körenek helyi közegészségügyi, orvosrendőri ügyeit végzi, magától érthetőleg legtöbnyire díjtalanul, vagy megalázóan minimális tiszteletdíj mellelt. Lássuk hatáskörét részletezve:

A szegényeket ingyen, a vagyonosokat előre megállapított díjazás mellelt kezeli — egy-egy látogatás 40—50 kr., ha csak nem tesz úgy, mint akárhányan, kik egy látogatásért 2—4 frtot számnának. Felügyel a leleneckre, a dajkaságba adottakra, a közégi apolás alatt lévő elmekórosok, hülyék, siketnémák és nyomorekokra. Aljünk meg egy szóra. Ezen felügyeletnél látszolag könnyebb valami nem is lehetséges, de tessék elképzelni a kóro orvos helyzetét, ha a kórházak hazaeresztik vagy egyszerűen visszautasítják a kórházi apolást igénylő elmekórosot. Hogyan ügyeljen erre a kóro orvos? Talán vegye házához? mert nevezett szegényeket hozzátartozóik többnyire üldözik, nemcsak gyógy-szerrel, de meg élelemmel sem látják el.

Végzi a himlő-oltást — fejenkint 5—10 krért, a halottkennést esetenkint 20 krért. Figyelemmel kíséri a közegyek közegészségügyi mozzanatait, és azokról jelentésében javaslatot tesz. Általánosságban eljár mindazon ügyekben, melyeket vagy a törvény s valamely szabályrendelet reá biz, egyszerűen végzi az egész közegészségügyi szolgálatot a közsegekben. Végre beterjeszti időszakonkint közegészségügyi jelentését — és ezzel meg-

utáltatja állását a közsegekben. Mert ha beterjeszti a kezelés nélkül elhunyt 7 éven alóliak névsorát, ez vissza jön a szolgabírói hivatalból a közsege házára, itt az előjáróság felvilágosítja a feleket, hogy az esetleges bírságot a dr.-nak köszönhetik és a szegény dr.-ra zudítják a bírságot szülők hadat. Tessék ilyenkor kóro orvosnak lenni.

Fizetését az előjáróság útján közsegenkint szedi, ha nincs a közsegi jegyzővel jó viszonyban, köszönöm az ilyen fizetést, kinmaradt követelésben levő látogatási díjait és a hitelbe adott gyógyszerék árát nincs módjában behajtani.

Az elmondottakból látjuk, hogy a kóro orvos a köznépre levén utalva, a legterhebb közegészségügyi szolgálatot végzi. Pontosan körülírt hatásköre semmi, felelőssége annál nagyobb, mert mindenért felelős. Az állás hátrányai sarkalatosak. Ugyanis mindenben a közsegi előjáróságokra levén utalva, keze kötve van, továbbá nem léven meg a megkívántató tekintély, intézkedései sem vitetnek keresztül; végre nem érintkezhetvén egyenesen a tisztiz főorvossal, a legjobb intézkedés is többnyire késeve érkezik.

A kóro orvos állás mizériái csak akkor szűnnek majd meg, ha a kóro orvos felvétetik a megyei tisztviselők sorába, ezáltal növeltetik nemcsak tekintélye, de hatásköre is, mert így az előjáróságoknak nem mellérendeltjük, hanem legalább quasi fölé rendeltjük lesz; egyenesen a főorvossal érintkezven, intézkedései gyorsabban és pontosabban vitetnek keresztül. Végre kvalifikációja, ha nem is több, de mindenesetre egyenrangú lévén a fő- és szolgabíróval, munkája pedig ezekénél sokkal terhebb, méltányos, hogy legalább fizetése és tekintélye legyen ezekéhez hasonló. A tisztviselői karba való felvétel annál is inkább jogosan követelhetjük, mert hisz ma-holnap az állatgyógyászok is megyei tisztviselők lesznek és ekkor beállhat az az anomalia, hogy kisebb kvalifikációval, alárendeltebb munkakörrel bíró egyéneknek megadatik a tisztviselői rang a megfelelő tekintélyvel és nyújtóképességgel.

Több szót vesztegetnem azt hiszem felesleges, eléggé feltüntettem, hogy a közegészségügyi szolgálat a törvényhatóságoknál mai szervezetében többé nem tartható, mert céljának nem felel meg.

Dr. Fraterics Kálmán.

Level a szerkesztőhöz.

Tisztelt szerkesztő úr!

Ne ijedjen meg, nem akarok gratulálni; csak köszönetet mondok, hogy engem se bántson senki jó kívánataival! Fölteszem uraságotról, hogy bir annyi tapasztalattal, amennyi annak fölfogására elegendő, mi az újvédőkívánat. Az év születésnapját még csak egyszer töltöttem városban, mert egészen a mult év végeig falun tartózkodtam. De ezen a napon úgy éreztem magam, mint mikor a negyedik leánygyermekem született; legalább a gratulációk mindkét esetben ugyanazon érzelmeimet hozták hullámlásba.

Lehet, hogy falusi voltam, oka ennek az elégedetlenségnek; de, uram, ha a városi civilizációt ilyen áron kell megvennem, inkább kivándorlok oda, ahol senki sem kívánt nekem jót, de tette azt, amit én kívántam. De mégsem teszem azt, hiszen éppen azért irok uraságotnak, hogy ne keljen tennem. Hogy belássa, miszerint önhöz intézett kéresem egészen megokolt, előadom az elmúlt újév élményeit.

Hajnuban, midőn a másik oldalra akartam fordulni, hogy az alvást szendergéssel váltssam föl, szobám ajtaja előtt majd suttogást, majd morgást hallottam. Jól éreztem magam az agyban, de kíváncsisággal mégis nagyobb volt a kényelemszeretettel, mert eszembe jött, hogy egy ilyen hajnali suttogás megfigyelésnek köszönhetem, hogy feleslegem financ-hajlamait fölismertem. Azon felemenyen volt ugyanis, hogy a házastársak közös pénzügyvel bírnak, s azért bona fide szedte zsebéből a pénzt, még az aprót is, ha nagyok nézte.

Hallgatodtam tehát az ajtónál s a hangról fölismertem eszedemet, aki a házi ur szolgálójával beszélgetett.

Fogsz az uradnak boldog újévet kívánni? kérdezi eszéledem a másikat.

Nem, mert az uram boldog éveiből nekem kevés jut ki, s ő is tudja, hogyha mindenképp csak olyan boldogságot kíván neki, mint én, több boldogtalanság érne, mint szerenese; mondja a másikat.

Mar én bizony el nem engedem az egyémnek, a minap jött csak faluról s tudod, hogy a falusiak ostobábbak, mint mi városiak; mondja kényerem fogyasztója.

Oda lett a szendergésem! No gyere csak te boldog újév összes szószólóiddal! gondolom magamban. Jött is, azaz hogy nem jött, hanem eszéledem hozta; megfiztettem a jókívánatokat, eszéledem legalább azt gondolta, pedig később bizonyos ürügy alatt bérből levontam. Ezzel könnyen végeztem.

De alig hogy mosolygottam szerencsés ötletem fölött, mert a háziúr eszéledje rontott be a legjobb kívánatokkal; ugylátszik nálam szolgáló társa biztatta föl. En viszont kívántam minden jót, hogy legalább annyira legyen, hogy ne keljen boldog újévet kívánnia és őt mentse meg a sors attól, hogy olyan magaforma emberek jókívánataira rászoruljon. Azt hittem, hogy ezzel is végeztem, midőn megszólalt:

Az ur a mi házukban lakik? Abból nem következik, hogy én a kend jókívánataira szorulok, s amint látom, kend sem az enyémre; akinek ilyen háza van, elégedett lehet, ne kívánjon többet. S ezzel kifelé tuskoltam, nem arcán már a boldogtalán újév tünetei jelentkeztek.

Alig hogy ügyeimet a belgyi faktorokkal elintéztem, következtek a külső hatalmasságok képviselői. Epen rágyújtani akartam, midőn a lakásom előtt ólalkodó koldus jött és valami újévi mondókat darált. Atyámfia, ha jókívánatainak hatásában annyira bízik, kívánjon önmagának valami jót; mondom neki. De hiszen én itt a kapu előtt szoktam állni.

Ha tehát a kapum előtt nem teljesednek óhajai, menjen más kapuhoz.

De én kérnek valamit.

Most már értettem. — Ja vagy úgy; akkor kár volt följönnie, ezt megtehette volna lennt is ugyanazon eredménnyel, mert tudja, hogy a szegényadó pénzétára a város házában van. Egy gondtól ismét megszabadultam, de csak azért, hogy egy másik meglepjen. Jött a favágóm. Ennek már szavába vágtam:

Ugy-e azt kívánja, hogy soha sem fűsek közzel; ebben igaz van, mert a szénfűst egészségemnek árt. Látja, tanácsa hasznos; de sajnos, már előbb tudtam. Menjen olyanhoz, aki még nem tudja. — Jött a strásó. Ez már kihozott flegmámból. Hogyan tud kend olyat kívánni, ami kendre nézve hátrányos? — Hogy ő ezt csak nekem kívánja. — En meg kendnek kívánom, hogy soha sem ásson önmagának vermet, hanem mindig csak másoknak.

Amint karonfogva kifelé kísértem, ajtómban a város tisztaságának képviselőivel találkoztam. Kár kendeknek tovább fáradozni, mert amit kívánok, megtehetik magok, ha minden port eltávolítanak az utcákról. Ezekről könnyű volt megszabadulni, de utánuk következtek a társadalom magasabb rétegei. Először is a lámpagyújtogatók. — Ezeknek azt mondtam, hogy én este mindig otthon szoktam lenni s azért semmi érdek-közösség sem köt egymáshoz. — Jött a harangozó is.

Ennek már egyházi álláspontól kellett felelnem. — Barátom, ön teved; én görög vallású vagyok s azért az én újévem csak tizenkét nap múlva áll be. (Csak azután, jan. 13-án ne jöjjenek a nyakamra mind!) Külömben is mi keletiek vagyunk, s mindent hátulról kezdünk. Ugy vagyunk a kívánatokkal is, mi az év végén kívánunk és pedig úgy; báresak szerencsés lett volna az elmúlt év. Jöttek meg sokan; kéményseprők, egyházközségi szolga s mindenféle iparosok tanoncai, úgy hogy már türelmem elfogyott s megszoktam hazulról egy kivehézba.

Inkább nem tettem volna! Alig nyitom ki az ajtót, a fűzet-pincér szaladt felém, s két lapból álló fűzetet szorit markomba, melyen kis fiuk dadákkal voltak festve. En megköszöntem ezen ajándékot, de erre azt a választ kaptam: — En is szeretnék valamit megköszönni. — Csak annyi a kívánsága? Fogadja az ajándékát s annyi oka lesz köszönetre, amennyi nekem volt. — De ezzel nem volt vége; mert ez az atközött pincér az összes gratulációkat ismét a nyakamra küldte. Látván, hogy itt sem ülhetek nyugodtan, innen is megszöktem, s az utcán bolyongtam.

Ebből látja uram, hogy újévkor hontalan vagyok, kijaratlan utakon járok s lelmem viharra-veszre tárom. Szerenzen nekem jövöre nyugodt otthon azáltal, hogy a személyi hírek között közébe teszi, miszerint eltávoztam hazulról s azért senki se fáradjon hozzám jókívánataival; mert egyéb foglalkozásaim mellelt meg emberbarát is vagyok. Kívánom, hogy uraságotat is mentse meg a sors minden üdvkívánattól. Bács.

Telefon.

„Bolygó.” Helyben. Színi kritikája minden — kritikán alul van. Spongyát rá! Az egyik serpenyőben esupa méz, a másikban desztillált epe, és ezt nevezi ön — igazságnak!

Dr. P. M. A piros minisztráns-eszimat mult-kori hírnökben nem tudósítónk „avartta”, hanem való-ság s a tarloskedi templomban a rituális ruhához tartozik, mikor a nyáron a minisztráns-űk — Kneipp-olnak, a sekrestyében a többi közt ezt is felhuzzák.

„Drama a tengeren.” Oly vihar volt Nyitrán, mikor a tengeri drámat megkaptuk, hogy nem mertük szelnek eresztetni, mert — katasztrófától tartottunk. Majd a jövő számban.

M. M. A „Kuruc dalokkal” megelőzött a „Zólyomvármegyei Hírlap”, azok már most nem új dalok, hanem — Gassenhauser.

H. V. Azt kérdezi milyen genre-ben írjon? Válaszunk Voltaire „Tékozló gyermekével”: Tous les genres sont bons, hors le genre ennuyeux.

K. P. Szíves ajánlatát elfogadjuk, s költségeit fődözzük.

Ingyen látogató. A „Szerencse és Remény” sok volt volna egyszerre. Kettő vágtuk, elég abból egy is.

Eredeti bor.

Felső-zobori saját termésű idei fehér bor, nagyobb mennyiségben is, ment minden spirítusz és vízkeveréktől, hordóval együtt utánvétel mellelt eladó a káptalan-utcai 9-ik sz. ház tulajdonosánál Nyitrán. BUCSANYI KÁROLY. 19. 3—3.

Freissberger Victor
fűszerkereskedése a „k u t y á h o z”
Nyitra, 4. 3-3.
Kalmár- és plebánia-utca sarkán.

Ajánlja a t. közönségnek az idényhez dűsan felszerelt
töltény-, sörét- és lőpor-raktárát,
valamint különféle
sajtok, csemegék,
fűszerek, déli gyümölcsök dűs választékát
friss minőségben,
olcsó és pontos kiszolgálás mellett.

NYITRAI IPARBANK
mint részvénytársaság

kölcsönöket ad: ingatlanokra, váltókra, arany és ezüst értéktárgyakra és értékpapírokra, az időszerinti kamatláb viszonyokhoz képest, legolcsóbb kamattal mellett.

Betéteket elfogad könyvecskékre: felmondás nélkül 4% felmondás mellett 5% mellett.

Egyben felajánlja közvetítését minden a bank és váltóüzleti szakmába vágó üzletnek eszközzésére, nevezetesen: mindennemű állampapírok, részvények, elsőbbségi kötvények, záloglevelek, sorsjegyek és külföldi pénznemek

— vételére és eladására, —

a legelőnyösebb feltételek és leggyorsabb elintézésnek biztosításával.

Ajánlkozik **szelvények díjmentes beváltására, kihuzott sorsjegyek és értékpapíroknak legolcsóbb leszámitolására.**

Sorsjegyek és sorsolásoknak alavetett értékpapírok huzásainak megvizsgálása díjmentesen.

Igervények minden huzáshoz.

Mint a „RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA” biztosító társulat főügynöksége elfogad biztosítási ajánlatokat az ember életére, tüzkár ellen stb. a legjutányosabb feltételek mellett.

Az igazgatóság.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a plebánia-utczában az üzlettemmel átellenben levő

Molnár Samu-féle sirkőraktár

folyó évi szeptember hó elseje óta tulajdonomba ment át, és, jövőben mindkét üzlethelyiséget fentartom.

Továbbá, hogy **folyó évi május hóban**

Nagyszombatban fióksirkőraktárt

nyitottam. — Előnyös összeköttetésem által azon kedvező helyzetben vagyok, miszerint a kőfaragászat terén előforduló bármily nagyszabású munkát is igen jutányos árak mellett elkészíthetek,

minden színű granit-, syenit-márvány- és homokkőből.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok legmélyebb tisztelettel

FELLNER JAKAB,
kőfaragó.

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

Betétek állománya 680.000 forint.

Elfogad betéteket 5%-től kamatozás mellett, kamatadó levonása nélkül;

leszámitol váltókat, betéti könyvecskéket;

kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamattal és szabott ügyvédi díjak mellett;

előleget ad arany- és ezüstneműekre, sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra;

elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban;

elfogad biztosításokat tüzkár ellen a „Duna” biztosító társaság képviselőjében.

Felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza: Városháztér 3. sz.

Nyitrai Takarékpénztár

elfogad: betéteket könyvecskére valamint folyó számlára és pedig további intézkedésig:

90 napi felmondás mellett 5% kamatozással,
60 " " " 4 1/2% " " "
30 " " " 4% " " "

Betétek 200 frtig felmondást nem igényelnek, s kívánatra azonnal visszafizettetnek;

leszámitol: váltókat, kereskedelmi hitelpapírokat és más pénzügyi betétkönyvecskéket a legolcsóbb kamattal mellett;

engedélyez: kölcsönöket a legjutányosabb feltételek mellett:

- 1) telekkönyvezett ingatlanokra;
- 2) fedezett nyílt hitelre, és
- 3) hatóság, illetve kormányi jóváhagyás mellett lekötött törvényhatósági vagy községi közjavadalmak és jövedelmekre;

előlegeket ad: 6% kamattal mellett, mindennemű értékpapírokra valamint arany- és ezüst-pénzneműkre;

átvesz: jelzálogilag biztosított követeléseket;

elfogad: betéteket őrzés vagy kezelés végett; biztosításokat tűz-, jégkár- és balesetek ellen, valamint az ember életére is a legelőnyösebb feltételek mellett.

Az igazgatóság.

A Nyitrai Takarékpénztár fiókja
Szereden

1893. évi február hó 1-én nyitja meg hivatali helyiségeit.

A fiókpenztár átvesz: betéteket könyvecskére 4 1/2%-os, folyó számlára 4%-os kamatozás mellett;

leszámitol: váltókat stb.;

engedélyez: jelzálogkölcsönöket és

előlegeket ad: értékpapírokra a legolcsóbb kamattal és legjutányosabb feltételek mellett;

Közvetíti mindazon ügyleteket, melyek az anyaintézetű üzletkörben a fentiek kivül meg foglalkvák.

Pénztári órák d. e. 9-1-ig.

Az igazgatóság.

Nyitrai légszeszvilágítási részvénytársaság.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a légszeszgyárban az

I-ső minőségű 16

pirszén (Coaks),

mint a legjobb és legtisztább fűtőanyag. 100 kilogrammonként 1 forint 80 krajcárért = 3 korona 60 fillér;

I-ső minőségű

kőszén-kátrány,

mint a legelfogadottabb fatelítési (konzerváló) anyag. 100 kilogrammonként 3 forint 50 krajcárért = 7 koronáért kapható.

Megrendelések a Nyitrai Iparbank helyiségében (vármegyeház- és kalmár-utca sarkán) eszközölhetők.

Az igazgatóság.

Bátrak vagyunk a nagyérdemű közönségnek figyelmét felhívni, elismert kitűnő minőségű „valódi szépségi”

damast- és vászon-áruinkra.

Csak tiszta lenfonadékból készült gyártmányaink u. m. asztalneműek, törülközők, agyneműek, vásznak stb. eredeti gyári áron

Krausz Vilmos és Társa 18. 3-3.

uraknál Nyitra

Minden egyes darab gyárainkból kikerülő árut az itt látható védjeggyel látjuk el, s figyelemztetjük a nagyérdemű közönséget ezen védjegy jelenlétére ügyelni sziveskedjék.

Kitűnő tisztelettel **WEIN KÁPOLY és TÁRSAI,** szövőgyárosok Késmárkon.

Fenti hirdetésny kapcsán bátrak vagyunk a nagyérdemű közönséget figyelmeztetni, hogy ezen készítmények minden cseh és más gyártmányokat minőség és tartósságra nézve jóval fölülműlják, valamint árak tekintetében is azoknál előnyösebbek, ennélfogva azon reménynek adunk kifejezést, hogy a nagyérdemű közönség saját, valamint a hazai ipar érdekében szükségleteit csakis szépségi gyártmányokból fedezendő.

Egyidejűleg bátorkodunk a nagyérdemű közönség figyelmét minden más hazai és külföldi divat- s kézműáru-cikkkel dűsan ellátott raktárunkra felhívni, melyek utaa maradunk illő tisztelettel

Krausz Vilmos és Társa,
Nyitra.

Minták kívánatra bérmentesen küldetnek.